BR.10. OZUJAK 2020.

BETA VULGARIS

Odjednom sam shvatio da nisam više sam
sa svojim političkim idejama
u svojoj subverzivnoj borbi.

Evo I desetka. Trebalo nam je malo duže, imali smo dobar plan, čekalo se Ruđera da dođe iz Barce, Rad.Ni.K. je pripremio Ateneum, ali....nećemo o tome. Virujen da Van je puna kapa I virusa I stožera I punjenja glave. Uspili smo zaobić tu priču u ovi broj, dotakli smo se pinku priče u kasnijim kolumnama, Ana I Mašur su malo pogledali kroz prizmu budućnosti. Kaligula je udria obol I doda dvi za ovi broj, Špiro se javia, a tu su i ostali. Fala in na svemu. Pieroot je donila izvještaj sa Overflwa I onda je stalo. I ova nan je Beta utekla sa temon, slobodna je i može. Nismo mogli zaobić Dan žena I sve šta nosi taj dan. Dotakli smo se seksizma, Giusepina Martinuzzi je u fejsbuktinji, žena je zastupljena i u poeziji. Zanimljiv detalj pri kraju gdje se navode uspjesi žena koji su prisvojili muški nije zgorega za saznat. Swagi I Župa su tu, ubacili smo I igru za dosadnih dana u izolaciji. Bilo bi baza obuć Mani i poslat nazad pa da možemo objavit u idućim brojevima. E-mail piše iza. I dosta zjapi. Dosta ima entuzijazma, ali nekima je entuzijazam samo u govornom obliku. Volili bi da se to promini, jer kritike nikad dosta, novih znanja nikad dosta, tekstova nikad dosta. Masu ekipice se pridružilo, masu ekipice je počelo surađivat, događa se nešto, klija. Počelo je klijat, kako je počelo moga bi izać lipi cvit. Vi to zalivate, nemojte to zaboravit. Jer svaki zin koji se uzme radi kojeg moramo napravit još jedan, svatko novi na Ateneumu, svaki novi prijedlog ili ideja, kap je koja zaliva, kap radi koje raste Blitva. Nažalost, ovaj broj čitate sa screena, nije još izaša u klasičnom obliku. Razlog svi znamo. Zapelo nam je nogu po metra prije cilja I odlučili smo se na ovaj korak, korak sa nogon u gipsu. Kad prođe ova dižgracija, zin ide u papir, Svizac će bit kurac s kojin ćemo ga gušton motat, paralelno sa novim ili onim slijedećim, ovisi kad ćemo moć ić vanka, a ja se nadam brzo. A do tada, stisnit zube, mislit na budućnost, zabavit se i radit koliko se i šta može. Nebi triba niko kukat I bit u crnjaku radi izolacije. Priljepčivo je. A ovo je prava prilika za učinit nešto šta se nije moglo radi nedostatka vrimena jer uvik ima nešto za napravit. Na sebi i na drugima. U ovakvom ili u onakvom obliku. Zašto ovo govorin? Solženjicin mi je u ruke, kad vidin kako je njemu bilo u Sibir, ovo meni pari ka školski praznici kad prođeš sa 5.0.....

PS: Ovaj put ću parafrazirat Mihaila I reć da ćemo morat gradit jer su, izgleda, uspili sve srušit.

KOLUMNA KALIGULA

Znate šta kad svi nešto pišu e pa uvatit ću se i ja onda jer baš mi se piše pa koga zanima pročitat će. Dugo vrimena nisam bija ovako zadovoljan, imam osjećaj ko da se napokon nešto događa. Od devetog miseca svaki vikend je nešto, od punka do metala i rocka i to je prekrasno. Znalo se desit da bi vikend bija toliko prikrcan da bi se triba potrudit uvatit dva eventa, ponekad bi uspija, a ponekad bi me zajebalo, al šta je tu je. Sad stanite i razmislite kad je zadnji put u Splitu bila situacija da skoro svaki vikend nešto ima šta te zanima i di se trebaš dvoumit na šta ćeš otić?! Newton nam je reka tijelo u pokretu ima tendenciju ostat u pokretu, valjda ovaj mali procvat scene u Splitu neće bit iznimka tog zakona. Dosta mi je toga da sidim i žugam, svi samo žugamo i ne da mi se više, bilo bi vrime da počnem i nešto radit. Trenutno pišem ovo umjesto da spavam jer mi je glava balun koji se triba ispuvat. Volija bi ja i štagod više napravit, jer nije problem dovest neki bend u Split. Sidija sam u basketa, pija pivo i priča sa prikom da Jorgovani žele doć u Split, do nas je bija Žižić, popriča sam sa njim i puff za koji misec su Jorgovani došli u Circus. E a sad je pitanje zašto ja ne bi moga za tako nekoga sredit svirku u kocke, da dodem i kažem "ej imam vam te i te bendove svirali bi u Splitu" i da se sve lipo dogovori, a mogu na pivi tipu uvalit bend da dovede u Split. Ne da mi se dalje srat o kocki, ljut sam šta je dosta toga unutar kocke zatvoreno za ikojeg autsajdera i ne govorim da su svi unutra loši sto posto ima vrhunskih ljudi, ali smatram da bi se neke stvari unutra ipak trebale promijenit jer ka malo je apsurdno. Jel ja stvarno moram bit volonter unutar kluba da dovodim bendove?? Na kraju krajeva kocka nije sve al šteta da jedan kafić predvodi alternativnu scenu pred klubom koji bi treba bit središte te scene, pa se sad vi mislite. Ovaj "cvit" je možda počea cvat al ako se ne zalije uvenit će i onda opet nazad na zidić sa svojim kanistrom vranca, malim Bluetooth zvučnikom i uvik istom pričom kako se ništa ne događa.

KOLUMNA ZADNJA POŠTA NIGDJEZEMSKA

Zašto da čuvam šta želim dati za sebe?
Ima li smisla, bez obzira na često fatalan ishod..
Temperamet, srčanost, otvorenost, bez zadrške.
Dani ushita, osmijeha, poleta i zanosa.
Prije svega vjere. Vjere u ljude. Bez trunke razmišljanja da bi moglo poći utreso.
Prostreš se kao plašt po suhom lišću.
Tu sam, cijela, šta god treba.
Bam!
Polako se plašt počinje savijati u nepravilnim ritmovima koji sliče na težak grč.
Okrećeš se naglo, pitaš se šta se desilo.
Zašto boli? Ne želiš da vjeruješ da nije moguće da ljubav i jednostavnost ne mogu da opstanu.
Kreneš dalje, moraš..
I opet se pitam zašto da čuvam šta želim dati za sebe..

KOLUMNA PIEROOT DANZIG

Pale pedere, tuže mi Josipu, kažu dae Zlosipa. Punk's not dead, kažu mi Frki na robiji. Bogati. Svi se boje ove Corone, kažu posuli Ching Chongovi prah da nas otruju. Iman gipsa u kosi, livala san glavu danas. Kaže mi frend da pustin krnju, da san treala vidit imotske pankere prije 15 godina. Svi sad pomrli od dopa. Jebo vas dop ono. Jebale vas droge, jebalo vas izgaranje. Prije 15 godina, bogati. Nezamislivo mi je da je sve bilo toliko puno bolje prije. Tj dae uopće nešto bilo prije. Od kad ja izlazin na Dom uvik svi govore da propada. Scena propada, nema scene. Šta je scena? Ja san scena, ti si scena mi smo scena. Bogati scena. A scene. A ima scene. Mislim, evo proliće i alergije su u zraku BAKTERIJE, i valjda se nešto počelo budit. Dobro je počela ova godina, ima nešto koncerata ka. Normalno, nije to ono, to. Al aj, bar nije Vatra. (Ivan Dečak stari roker) Upoznala san i dosta ljudi za koje uopće nisan znala, ni nadala se da postoje. Možda ja samo živin ispod kamena. Dobro je da ima ljudi. To je u biti jedino bitno. Lako ćemo mi sve ostalo, samo da nas ima. A ima nas. Tu smo, krećemo se svi u istom gradu, po istim ulicama. Koračamo ulicama kojima su koračali Rimljani. Trea nekad podić glavu, osvrnut se oko sebe i zapravo gledat, a ne samo držat oči otvorene. Pijen kavu, i pušin djoku. Digla san se ima biće uru. Kaotično stanje u kući, možda je kaotično stanje u glavi. KAOS. Moj tata spava sa anđelima. Ne spava, spava na Peristilu. U biti paljenje homoseksualnog para kao krnju, uopće nije čudno za Imotski. Objasnili su oni svoje postupke. Oni su konverve i to je njima tako, seks je taboo tema a kamoli homoseksualni. Jasno da mi se gade, al krnjo je prikaz nečeg abstraktnog, nečeg novog u selu, bogareti. Neogu spalit pijanog oca i pritučenu ženu, toe svakodnevnica. Koji pederi, koje posvajanje? Samo Mercedesi pajdo moj. USRED IMOTSKOG STOJI ZLATNI KIP MERCEDESA A ZADA PIŠE AJDUK. Jebiga toe tako, neće konj vodi,voda će konju. Korona je gripa mene je frontman pipa. Zezam se. Baš je siv dan. Možda baš takav dan mora danas bit. Sivi dan, šareni ljudi. Iman osjećaj ko da je ovaj tekst pjesma Turbo Folk od Ramba. Tu ćemo stat. Udrit pauzu neku, pa se čujemo tamo idući put, malo je kraći ovaj, da bude slađi.

KOLUMNA NIKOLINA

Pljeskom protiv modrica

U nedilju navečer oko 19:00 sati, povodom Dana žena u splitskom MKC-u otvorena je izložba Influencerica Ulla. Ulla je nfluencerica koja u suradnji s Ab Fab agencijom (kojoj je jedini klijent i proizvod) u maniri camp-a propituje i komentira tekuće društvene trendove te uspješno nasmijava Instagram pratitelje. Toplo preporučam svima koji nisu da je zaprate. Izložba je prikazala nekih oko 130 fotografija i dvadesetak video radova nastalih u proteklih godinu dana Ulline hiperprodukcije. Brojne fotografije su prodane odmah na otvorenju. Za ovaj grad je jako neobično da otvorenju nazoči preko stotinu ljudi. Nisam nikad MKC vidila toliko pun. Splitska publika voli drag pa to donekle objašnjava posjećenost. S druge strane Ulla je osebujna ličnost sam po sebi; ekstrovert, karizmatičan, simpatičan, sam je sebi najbolji marketing. Event je organiziran na razini, bilo je tu sushija i šampanjca, dj-ica je stvarala ugodnu glazbenu poozadinu... Svi smo se nešto vrpoljili, kao da nismo u Splitu, nego u nekom gradu visoke kulture. U jednom trenutku svjetla su se ugasila, a sama Ulla se sva u dragu spustila niz vijugave stepenice. Imala je dugu svjetlucavu haljinu i veliku plavu periku kao Elza iz Frozen. Ljudi su pljeskali u ekstazi, ko da su ugledali Gospu, a Ulla je sišla među njih i izvela jedan performans u svom stilu. Zatim se praćena pljeskom i uzdasima uspela drugim stepenicama i misteriozno nestala na katu. Kasnije se vratila obučena casual i grlila posjetitelje do kasno u noć. Svi su tili zagrit Ullu

i Ulla je tila zagrlit svih.Ranije ove godine, negdje početkom veljače, Ulla je imao izlaganje u Info zoni u sklopu jedne edukacije o nasilju nad LGBTIQ+ osobama. Izlaganje se sastojalo od toga da publici objasni koliko su ga puta istukli u životu zato što je peder. Cilu osnovnu i srednju školu; prije škole, poslije škole, na odmoru, na stanici i tako dalje. Svi su tili istuć Ullu pedera. Nije on to izlagao kao da se sažaljeva ili kao da je to neko čudo, ne, pričao je to istim tonom kao da ti priča kako je ujutro išao po kruh i krafne. Istukli su ga više puta nego što može zapamtit.

Zadnji put je to bilo 2009-e u blizini Doma mladih. Njih šest na njega jednoga, štrkljavoga. I još deset sa strane gleda. Nakon toga se skupio i otišao u inozemstvo. Nije mogao više. Svrha tih batina je da ubiju pederluk u čoviku. Da posrame i potisnu. Ovi Ullini su skoro uspjeli. Potjerali su ga iz grada. Nije ga bilo par godina. Kaže da se vani zaliječio. Da je shvatio da je drugačiji svijet moguć. Da život može biti drugačiji. Radio je čovjek na sebi, puno i godinama. Kada se vratio, zauzeo je malo drugačiji stav prema sebi i okolini. Zapravo puno drugčiji. Nema u njega *potisni*, nego samo *pojačaj*. Toliko je velika ta promjena iznutra da ne da više nema nasilja, nego ne znam kako da je drugačije opišem osim primjerom: on razvija persone koje čitavu priču s pederlukom nose tri koraka naprijed. On obuče haljinu i štikle i u sred bijela dana s mikrofonom oponaša Mariah Carey na javnom mjestu. Snima čovjek influencericu Ullu. Čovjek radi. Čovjek se izražava. Usput maše prolaznicima na takav način da ni njima ne preostaje ništa drugo nego da veselo odmahnu nazad. S balkona

galerije MKC-a se može vidjeti mjesto gdje su ga zadnji put istukli zbog toga što je peder. A sada ga evo, ni dvadeset metara dalje, umjetnik, ima izložbu, spušta se sav famozan niz vijugave stepenice i blješti, a stotinu ljudi mu plješće ko ludo baš zato što je takav kakav jeste, što god to bilo. Zar to nije nevjerojatno. Ista osoba, isti grad, isto mjesto. Pušila sam na otvorenju na tom balkonu i gledala to kobno mjesto. Zamišljala sam tog mladića kako se diže nakon tuče, otresa prašinu i lišće sa sebe, tetura do zgrade, a zatim silazi niz stepenice MKC-a kao kraljica večeri. Silazi u gomilu ljudi koja ga samo želi zagrliti. Ali ček, pa nisam morala ni zamišljati, to se zbilja dogodilo. Ako ima koji tipfeler u ovom tekstu, to je zato što mi se oči magle od suza pa ne vidim.

KOLUMNA KALIGULA

Petak 13-ti je.
Ma daj datum ko datum, dapače više mi se dobrih stvari dogodilo na ovaj datum nego ikoji drugi.(Na jedan petak 13ti sam i posta ujak!!)
Petak 13ti i dan je prekrasan.
Sunce.
Sunce sija i grije mi kožu. Nebom lete galebovi, pogled mi seže na otoke, Split, Kaštela i divnu visoravan zvanu Karepovac.
Ekstaza.
Sidim na balkonu upijam vitamin D ka gušter(sad je bitno primat vitamine širi se virus znate!!).
Al ne tresite se ljudi, zovu buru idući tjedan, otpuvat će to koronu, nema straha.
I tako divan je dan, šta bolje nego sist na sunce i napokon pročitat betu, ka bilo bi vrime za koji tjedan će nova.
Čitam Mašura dok mi svira Mozartov rekvijem na slušalicama da me slučajno ukućani ne ometu, sve mi je ravno, ekstaza ponavljam. Kolumna za kolumnom leti, a vrime stoji, ni njemu se ne da micat, razumin ga. No odjednom moju idilu odluči bezobrazno prekinit reklama o spizi.

Ma jebem vam Zuckerberga i Google i sve šta me osluškujete i ne da te mira, ko je odlučija da je dobra stvar stavit reklame na klasičnu glazbu.
Al neka, ugasim reklamu pustim si dalje muziku i isključim se, jer ka šta je reka mladen ništa mi neće ovi dan pokvarit.
Pojest ću ručak, za uru sist na matejušku i nastavit upijat sunce, slušat muziku, pit pivu i širit pozitivu.
Znate kako se pivalo u Monthy Pythonovom "Life of Brian", always look on the bright side of life, a dan je stvarno prelip da bi se stresira i brinija.
Je da je preporučeno stajat doma, al ljudi uzmite psa, prošetajte Marjanom, ne morate ić među svit, prošetajte prirodom, otidite tamo di ste stvarno slobodni i isključite malo glavu.
Bit će sve dobro samo se čuvajte, ova jako kratka kolumna nema temu ja sam samo bija raspoložen podilit sa dobrim ljudima kako je divan dan i kako će sve bit dobro. Tok misli je svoje napravija i šta je izašlo na papir je izašlo.
Čuvajte mi se i vidimo se na idućem ateneumu.

Vaš Kaligula.

KOLUMNA ŠPIRO

Vratia se Kralj! Živia Kralj!
To jest, vratia se cirkus.hr! Živia cirkus.hr!

Kad se ugugla "Ivan Kralj kultura" ili "Ivan Kralj novinar" krene izlazit hrpa stvari koje je ovaj meni, izrazito dragi lik, radia u životu. Festival novog cirkusa, Freaky Friday, Cirkuski informacijski centar, Bestiarum, Kupusov list, kupus.net, ... svašta nešto progresivnog i daleko ispred svog vrimena i svašta nešto šta mi jako fali jer se više ne održava ili ne objavljuje. Ali nećemo sada o tome.

Ivan se virtualno vratia i oživia je ponovno stranicu cirkus.hr - sada više ne objavljuje o stvarima vezane za cirkusku umjetnost, nego za cirkus u društvu i državi. MANEŽ, SHIT DEPO i GREATEST SHIT (nastavak legendarne rubrike Feral Tribunea uz njihov blagoslov) kao tri rubrike koje pokrivaju društvena i politička zbivanja u državi napisana u poznatom Kraljevom satiričnom stilu.

MANEŽ Nominacija Plenkovića za glavnu ulogu u filmu "Jojo Rabbit" o usamljenom hrvatskom dječaku (Andrej Plenković) koji se suočava sa svojim hinjenim nacionalizmom dok mu u tome pomaže zamišljeni prijatelj Franjo Tuđman koji ga bodri na putu očeličenja. KAHLICA za humor Imotske krajine - „Čak mi je došlo da je baš satarem s autom, da crkne." (Zlata Bušić, 70-godišnja kandidatkinja "Večere za 5 na selu" iz Vinjana Donjih, o profesorici povijesti koja joj je dala jedinicu i srušila je u srednjoj školi, RTL). SHIT DEPO Branimir Lukšić - „Što je bolje - biti pet minuta kukavica ili čitav život mrtav?" (studeni 1993.)

Samo mali presjek šta vas čeka na stranici cirkus.hr. Ako vam je dosadilo čitat vijesti tako da pročitate istu stvar na pet različitih portala bez ikakvog osvrta, preporučam vam da odete do cirkusa i čitate Kraljeve proglase na sve šta nam se dešava u državi.

P.S. Kralj je sa 22 godine života ima dvi nagrade Hrvatskog novinarskog društva. Ako nemate pametnijeg posla guglajte njegove priloge i novinarske istrage sa početka dvi tisućitih. ☺

Pozdravlja vas Špiro!

KOLUMNA ANA

Pandemija kao prilika za reset

Ulazimo u četvrti mjesec 2020. godine i već možemo reći kako je ova godina zasad poprilično dramatična. Nitko nije ni sanjao da će svijet zadesiti pandemija. Gledajući nekoliko mjeseci unatrag kada se pojavila informacija o brzorastućem broju zaraženih u Kini, odmahivali smo rukom i bezbrižno slušali komentare kako je to nešto što se događa u dalekoj Kini. Jednako kao što smo promatrali širenje zika virusa, ebole i drugih. No, stvarnost nas je plesnila kada je Italija postala novo žarište širenja virusa. Sa samom pojavom virusa na površinu je isplivala ksenofobija, koja dolazi sve više do izražaja u trenutcima bilo kakve krize, ekonomske ili javno-zdravstvene, kao u ovom slučaju. „Kinezi jedu svašta, sad smo svi gotovi jer je neki lik poja šišmiša na pazaru", „Naravno da je buknilo kod Talijana kad ne peru ruke, isto kao i Francuzi", „To je ta njihova kultura koja će nas doć glave", samo su neki od komentara koji su poplavili društvene medije i opskurne portale. S druge strane tekstovi s teorijama zavjere o porijeklu virusa češći su nego WC papir u dućanima. „Knjiga iz 80-ih točno je sve predvidjela, ovo je test za još smrtonosniji virus koji će pustiti među ljude da se množi kada ova pandemija prođe", isto je jedna od mnogobrojnih teorija koje niču u bespućima interneta. Traženje Drugog i glavnog krivca nikada nije bilo lakše.

Znanstvenici upozoravaju desetljećima kako će nam doći na naplatu sistem začet na eksploataciji i uništenju, kako ljudi tako i prirodnih resursa. Degradacija ekosustava, koji igraju temeljnu ulogu u reguliranju i širenju zaraza, gubitak i izmjena kopnenog i morskog okoliša, trgovina divljim životinjama i uništenje biološke raznolikosti, samo su dio faktora koji pogoduje širenju virusa. Jednostavno rečeno, ako toliko dijelova slagalice ekosustava uništimo, sposobnost njegovog oporavka je upitna. Priče kako je priroda procvjetala u doba karantene

i smanjenog ljudskog djelovanja također je jedna lijepa priča s interneta, jako inspirativna lekcija za budućnost. Ali kapitalizam je neumoljiv i u vječnoj krizi, čemu smo svjedočili 2008. i 2009. godine, a način djelovanja ne mijenja po isteku krize. Slabosti sistema pokazale su se u prvim danima. Zdravstveni sustav, koji u pojedinim kutcima svijeta još uvijek počiva na kakvoj takvoj solidarnosti, zagušen je i raspada se. Bogatom sloju društva testovi i medicinske su usluge dostupne, siromašnom sloju nisu. Ljudski životi stavljaju se u postotke i projekcije te se važu taktike „borbe" protiv virusa. Situacija u UK-u to najbolje ocrtava. Vladajući su odlučili da nije tako strašno da potencijalno umre gotovo pola milijuna ljudi ako to znači spas ekonomije. Dva do tri posto umrlih i ne zvuči toliko puno kada ljude preračunaš u brojeve. Logika kapitalizma jasna je i bez pandemije - ako si ne možeš priuštiti zdravstvenu skrb, osnovne uvjete za život poput hrane i krova nad glavom, bez obzira na to što si potplaćen i radiš dva do tri posla - nije problem sustava, krivnja je na tebi.

Vječno se ignorira činjenica da sustav nose radnice i radnici svih sektora, iako se kriza uvijek prvo slomi preko njihovih leđa. To se događa i danas. Radnici zdravstvenog sustava, kojih u svim zemljama drastično nedostaje, vozači i vozačice zbog kojih nam je dostupna hrana, radnice i radnici u trgovinama, na tržnicama, i svih drugi, nose ovu javno-zdravstvenu krizu i najmanje su zaštićeni. I upravo će oni biti prvi koji će osjetiti posljedice one druge krize, neminovne, koja slijedi - ekonomske. Pritisak da se sustav održi je golem, pojedine tvornice „rade u prazno" kako bi barem prividno pokazali da sustav funkcionira, mnogi sektori pokušavaju ignorirati situaciju i nastavljaju s poslom kao da se ništa ne događa. Pandemija, koliko god bila strašna i koliko god posljedice bile grozne, prilika je za „reset" sustava i društva. Iz dana u dan sami sebi pokazujemo da možemo biti solidarno društvo, drugačije od onog od neki dan. Promjene kreću od nas samih, koliko god to bio najveći klišej. A vremena za promišljanje kakvo društvo želimo i možemo biti barem sada imamo na pretek.

KOLUMNA MAŠUR:

Kako planirati korak naprijed

Iako ovo pišem u već poodmakloj fazi kućne izolacije zaobići ću u širokom luku temu o kojoj svi danas govore, pišu sve novine, čuje se sa svake televizije, izvire iz svakog portala. Svi već manje više znamo šta I kako, kako se ponašati, šta je dobro, a šta nije. Ovakav život koji mi nazivamo izolacijom ljudi prije nas, čak I naši roditelji, već su proživljavali. Život u uskom krugu obitelji bio je sasvim normalan, radilo se svoj kruh, sjedilo za stolom, čitalo i pisalo, plelo i kukičalo. Mladi su učili od starijih kroz te priče, nije se "varalo" organizam raznim stvarima, pratili su se prirodni ciklusi. Danas ljudi koji žive u okruženju ljudi sa kojima se slažu, obitelji ili cimerima, sa kojima su u dobrim odnosima puno lakše podnose ovakav tip života, u boljoj su situaciji od onih koji imaju razorene brakove, od onih koji su u svađi ili koji žive sami u velikim praznim kućama. Ovo je ujedno I podsjetnik šta je važno u životu. Zajedništvo i briga, dobri odnosi među ljudima u kući, susjedstvu ili kvartu važniji su od ikakvog novca, vlasništva ili moći koje sam pojedinac ima, jer ovo će sve proći za mjesec do dva, možda čak i malo duže. Proći će možda najveća kriza naše generacije. Odluke koje ljudi i vlade donesu u narednih nekoliko tjedana vjerojatno će oblikovati svijet u godinama koje dolaze. Oni će oblikovati ne samo naše zdravstvene sustave, već i našu ekonomiju, politiku i kulturu. Većina nas će i dalje biti živa - ali mi ćemo vjerovatno živjeti u nekom drugačijem svijetu. Mnoge će hitne mjere postati pravilo kako živjeti. To je priroda hitnih slučajeva. Oni ubrzavaju procese jer odluke koje bi u uobičajenim vremenima mogle potrajati godinama promišljanja donose se za nekoliko dana. Zemljotres u Portoriku - požari u Australiji, Brazilu i na zapadnoj obali Sjedinjenih Država - koronavirus širom svijeta: sve ove katastrofe sačinjavaju strukture moći koje koncentriraju snagu u nekoliko ruku i vrednuju živote povlaštene nekolicine iznad svih ostalih. Čitave države i društva mogu poslužiti kao zamorci u velikim društvenim eksperimentima. Što će se

dogoditi ako svi rade od kuće i komuniciraju samo na daljinu? Što će se dogoditi kada škole i sveučilišta nastavu obavljaju preko interneta? U normalnim vremenima vlade, tvrtke i obrazovni kadar nikada ne bi pristali na provođenje takvih eksperimenata. Ali ovo nisu normalna vremena jer da bi se zaustavila epidemija već se cijelo stanovništvo mora pridržavati određenih smjernica. Postoje dva glavna načina da se to postigne. Jedna je metoda da vlada prati ljude i kažnjava one koji krše pravila.
Danas, prvi put u ljudskoj povijesti, tehnologija omogućuje praćenje svih kroz cijelo vrijeme. Prije pedeset godina KGB nije mogao 24 sata dnevno pratiti 240 milijuna sovjetskih građana, niti se KGB mogao nadati da će učinkovito obraditi sve prikupljene informacije. KGB se oslanjao na ljudske agente i analitičare i jednostavno nije mogao postaviti ljudskog agenta da slijedi svakog građanina. Ali sada se vlade mogu pouzdati u sveprisutne senzore i kamere umjesto agenata od krvi i mesa. U borbi protiv epidemije nekoliko je vlada već počelo koristiti nove nadzorne alate.
Najistaknutiji slučaj je Kina i to samo nadzorom pametnih telefona ljudi, koristeći stotine milijuna kamera za prepoznavanje lica i obvezujući ljude da provjeravaju i prijavljuju tjelesnu temperaturu i zdravstveno stanje.
Izraelski premijer Benjamin Netanyahu nedavno je ovlastio Izraelsku sigurnosnu agenciju da upotrijebi nadzor koji je bio rezerviran za borbu protiv terorista za praćenje bolesnika s koronavirusom. Kad je nadležni parlamentarni odbor odbio odobriti mjeru, Netanyahu je to proglasio „hitnom uredbom". Izgleda da u svemu tome nema ništa novo jer posljednjih godina i vlade i korporacije koriste sve sofisticirane tehnologije za praćenje, nadzor i manipuliranje ljudima.
Tehnologija nadzora razvija se neslavnom brzinom, a ono što se prije 10 godina činilo znanstvenom fantastikom danas je već normalna pojava. Posljednjih godina vodi se velika bitka oko naše privatnosti. Kad ljudi imaju izbor između privatnosti i zdravlja, obično će birati zdravlje. Možemo i trebamo uživati i u privatnosti i u zdravlju, a možemo i odlučiti zaštititi svoje zdravlje i zaustaviti epidemiju koronavirusa ne uspostavljanjem totalitarnih režima nadzora, već osnaživanjem svijesti i edukacijom građana. Pretjerano nadgledanje i oštre kazne nisu jedini način da se

sve više i invazivnije oblike kontrole. Njihovi odgovori na krize uvijek su prioritetna zaštita vlastitih privilegija i profita, dok ostale tretiramo kao manje bitne. Moramo se nadati da će trenutna epidemija pomoći čovječanstvu da shvati akutnu opasnost koju predstavlja nejedinstvo. Čovječanstvo treba napraviti izbor. Hoćemo li krenuti putem razdruživanja ili ćemo usvojiti put solidarnosti? Ako odaberemo razjedinjenost, to neće samo produžiti krizu, već će vjerojatno rezultirati još gorim katastrofama u budućnosti. Ako odaberemo solidarnost I to na globalnoj razini, to će biti pobjeda ne samo protiv koronavirusa, već i protiv svih budućih epidemija i kriza koje bi mogle napasti čovječanstvo u 21. Stoljeću Ako ne prihvatimo uništavanje svog života, svoje zemlje, hrane i svega onoga što nas povezuje jedne s drugima i sa Majkom Prirodom, moramo se boriti da vratimo kontrolu nad uvjetima našeg života i odlukama koje određuju naš opstanak. U svijetu policije, zatvora, nadzornih kamera morat ćemo nositi maske koje skrivaju tko smo kako bismo se mogli boriti za ono što stvarno želimo. A to je bolje i pravednije društvo.

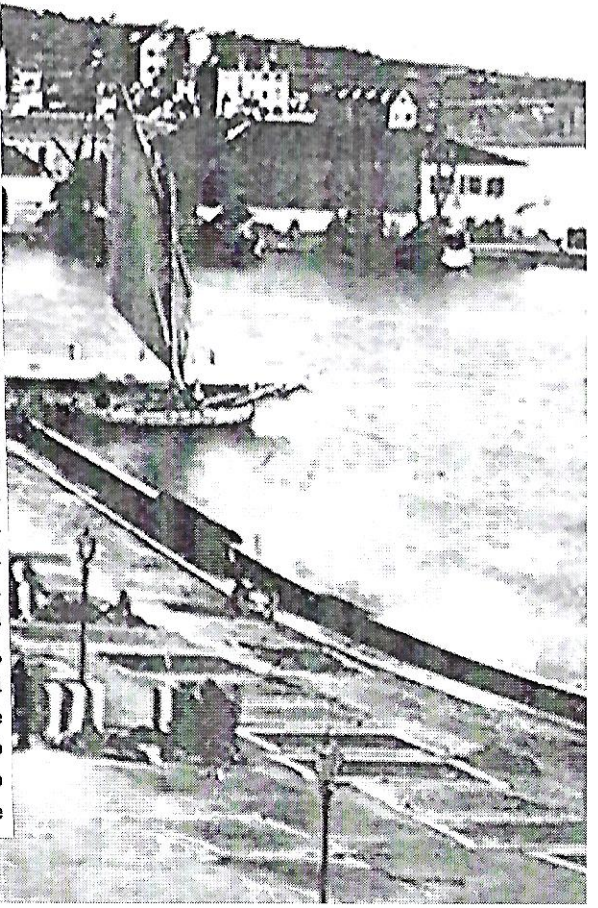

I KAO DA ĆE SVE ŠTO RADI ...DOBRO, NE PRETJERUJMO, KAO DA ĆE DEVEDESET DEVET POSTO STVARI ŠTO RADI...
I DEVEDESETOSAM POSTO LJUDI KOJE POZNAJE.
POSLAT U TRISTO PIZDA STRININIH.

JASNO, PLAN JE NAKON ŠTO TO NAPRAVI U ISTE I OTIĆI.
KAKO JE SVJESTAN DA SE NIŠTA NE MOŽE ODJEDNOM, ZNA DA JE SUTRA NOVI TRIVIJALAN DAN, ZAMASKIRAN OZBILJNOSTIMA ZA NAIVNE.
SADA MALO SMIREN, STOJI I GLEDA.
4
NIKAD KRAJ!

FINIS CORONAT OPUS

Zaboravljena priča o kampovima europskih izbjeglica na Bliskom Istoku

Špiro neće puno mudrovati o ovoj temi nego će više manje prenijeti tekst sa Washington Posta...

Deseci tisuća izbjeglica pobjegli su od rata. Putuju preko istočnog Sredozemlja, a put je ispunjen užasom. Ali obećanje sigurne zemlje i utočišća je preveliko i na dohvat ruke.

Ovo nije priča o sudbinama sirijskih izbjeglica koji napuštaju svoje razorene gradove u nadi za sigurnijim životom u Europi. Umjesto toga, ovo je sada već zaboravljena priča o tisućama izbjeglica iz istočne Europe i Balkana koji su sigurnu luku pronašli širom Bliskog Istoka, uključujući Siriju, za vrijeme 2. svjetskog rata. Dok su se nacistički ratni strojevi kretali dijelovima istočne Europe i Balkana, ogromna količina civilnog društva prognana je. U područjima koje su okupirale fašističke trupe, židovske zajednice i druge neželjene manjina suočile su se s najgrubljim napadima. Ništa bolje nisu prolazili ni oni koji su podržavali partizanske borce... Ciljani napadi i prisilno iseljavanje.

Mnogi Hrvati koji su živjeli duž dalmatinske obale prebjegli su na Vis, a grčki stanovnici Dodekaneza, niza otoka u Egejskom moru, pronašli su svoj put do britanske zaštite na Cipru. Shema pod vodstvom Britanaca, poznata kao Uprava za pomoć na Bliskom Istoku i Uprava za izbjeglice, pokrenuta 1942. godine, a koju su pomagali službenici sa sjedištem u Kairu, pomogla je osigurati sve potrebno za oko 40 000 Poljaka, Grka i Jugoslavena. Izbjeglice su bile raspoređene između logora u Egiptu, južnoj Palestini i Siriji - da, Siriji. Aleppo, drevno i napredno metropolitansko središte, već je četrdesetih godina bilo pravo središte emigranata, prognanika i špijuna.

U sklanjanje i brigu za izbjeglice i školovanje stotine djece uključile su se nebrojene međunarodne grupe i organizacije za pomoć.

Uvjeti u logorima su bili loši, ali ne u potpunosti očajni. U logorima su postojala igrališta i sportske staze i druge mogućnosti za korištenje slobodnog vremena;

„stanovnici" koji su željeli zaraditi kroz zanatske poslove ili učiti zanat mogli su to. U drugim slučajevima, izbjeglice su bile prisiljene preuzeti različite poslove koje se trebalo obaviti. Hrana je bila racionalnih porcija, a u nekim su slučajevima, izbjeglice mogle kupiti dodate zalihe u lokalnim trgovinama. Djeca su u logorima mogla steći barem osnovno obrazovanje. Službenici kampa priređivali su predstave i druge rekreativne događaje. U logoru El Shatt u egipatskoj pustinji, u radu u logorima dominirali su komunistički jugoslavenski kadrovi. U meduvremenu, Iran je sudjelovao u naseljavanju desetaka tisuća Poljaka koji su izbjegli nacističke pokolje i sovjetske radne logore. Procjenjuje se da je negdje između 114 000 i 300 000 Poljaka stiglo u Iran između 1939. i 1941., kada su valovi očajnih i često bolesnih migranata stigli na iranske obale Kaspijskog mora. Za mnoge Poljake dolazak u Iran predstavljalo je veliko olakšanje, predah od traume nacističkih i sovjetskih zločina. Domaćini su ih dočekali raširenih ruku. "Ljubazni perzijski narod gužvao se oko autobusa uzvikujući nešto su morale biti riječi dobrodošlice i gurao darove - datulje, orašaste plodove, pečeni grah sa grožđicama i sočne šipke kroz otvorene prozore", prisjetio se jedan poljski učitelj koji je prebivao u gradu Isfahan.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata, većina europskih izbjeglica u Iranu i drugdje na Bliskom Istoku ili se vratila kući ili se preselila dalje. A pozitivno sjećanje na njihov boravak na Bliskom istoku zaboravljeno je u suvremenim razgovorima o trenutnom priljevu muslimanskih

migranata koji ulaze u Europu - poljska desničarska vlada glasno se protivi smještanju bilo kakvih sirijskih izbjeglica.
Hrvatska je od politike otvorenih granica 2015. godine i velike empatije s kojima smo primali i propuštali izbjeglice prema zapadnoj Europi promjenom vlasti i jačanja desnice došla do države koja „brani granice". Od koga? Čega? Od izmorenih, iscrpljenih ljudi, psihički i fizički ostećenih ratovima u kojima su oni samo sitni pijuni u rukama svjetskih velesila? U nekoliko godina zaboravili smo da smo i mi bili izbjeglice za vrijeme Domovinskog rata i ono još tužnije - da oni koji su nama pomogli kada smo bježali od nacista sada trebaju našu pomoć. Zašto im ne zahvalimo tako da im pomognemo da ostvare ono šta je u osnovi ljudskih prava - sigurna budućnost za njih, njihovu djecu, roditelje?

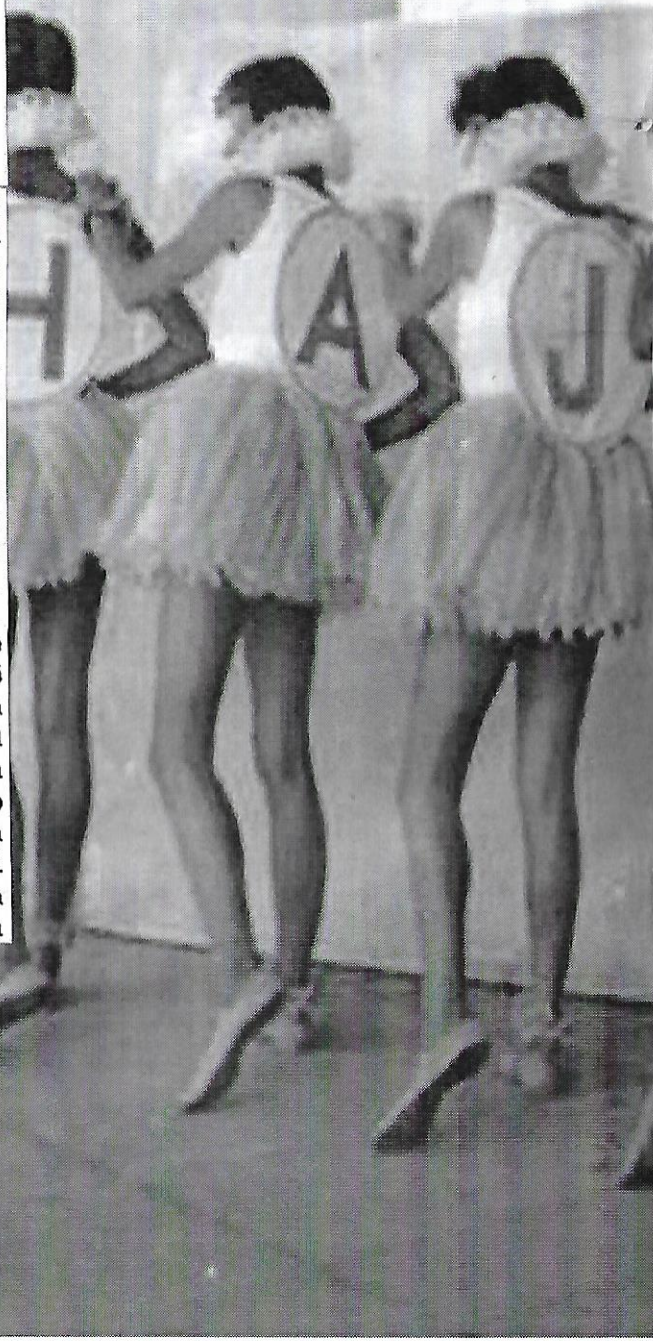

ELA SOMA DEL SOMA

A danas isto ulazimo u jedan staaari dio Splita, ulazimo u centar palače, u kvart Get.
Get van je najstariji kvart Splita, iako se službeno zove "kotar Grad". Stvorili su ga izbjeglice iz Salone u 7. st kada se dogodia napad na nju.
Nije se oduvik zva Get.
Bila je epidemija kuge kroz 16. i 17. st. koja je pomela sve zivo.
Masu kuća ostane napušteno i počne se urušavat s vrimenon.
Tek tamo 1621. je Franjo Morosini, splitski knez i kapetan, predložia da se u te kuće usele židovi i da se tu izgradi njihov ghetto.
Od tada drzi to ime.
Kasnije je doživia jos jače značenje tog imena, kroz 70e 80e i 90e.
Tad je get bia glavno misto za beskućnike, narkomane i ove rubne socijalne skupine, reklo bi se.

Siguran sam da su odabrali Get pošto se u možes lipo sakrit od vitra, napuštenih kuća je bilo masu i još imas lipotu palače oko sebe, pa diš bolje.
Nađite na netu film "Ta divna splitska noć", sve će van bit jasno, još je i Dino Dvornik u njemu.
Kasnije se Get počea sredivat malo, mislin vrimena su se prominila, danas je on cili i palača snjin turistička atrakcija, jako malo ljudi živi doli.
Ovi koji žive su više-manje svi sirotinja.
Nema tu ikakve duše starog Grada i palače više, dogodilo se šta se dogodi sa svin starin lipin dijelovima grada, apartmanizacija na veliko.
To ako vidiš da se masu ljudi kreće po Getu, najvjerojatnije je lito i turisti su.

Prilog je pripremio Siki.

INTERVJU

ŠPURIJUS

1. Prvo pa školski. Kažite mi malo o bendu, strujanjima, stremljenjima, prošlost, sadašnjost,budućnost, članovi, imperativ, pluskvamperfekt. Jesan li šta zaboravia?

Uf. O Špurijusu se može napisat i knjiga, možda je neko nekad i napiše, al ajmo probat sažet sve u par rečenica. Znači, bend je osnovan početkon 1998. i odma po osnutku održa prvi koncert u Rock klubu FM na splitskin Mejama. U prvoj postavi bili su Karlo na vokalu, Pero i Leo na gitarama, Jojo za basom i Sova iza bubnjeva. Specijalni gost bija je Jere. Nakon odlaska Lea, ova je ekipa snimila dva demo-albuma i nastupala valjda po svim splitskim prostorijama di se moglo uštekat u struju. Nakon tog početnog zanosa došlo je do promjena u sastavu benda, otišli su Sova i Pero, a pristigli Tudor, Saba i Šamija. a dosta kasnije bendu san se priključija i ja, iako se moran pohvalit da san ka višegodišnji prijatelj benda pohodija sve svirke i gostova na demu. U tom periodu nastale su neke snimke sa radijskih sessiona i nekoliko singlova, uz prvi spot „Ana, bog". Tek 2017. na pamet nam je pala ideja da pokušamo snimit pravi album, šta nam je nekako i uspilo godinu kasnije kad smo uz produkciju Sule snimili „Masovni ukus", koji je izaša za Juda Records. U tom periodu zbile su se i zadnje kadrovske promjene, otišli su Šamija i Karlo, i od tad djelujemo ka četverac bez kormilara. I nije nan dopizdilo, ni blizu. Sviramo nešto šta se može sažet ka punk rock, nekad malo brže, nekad malo sporije, al uglavnon veselo - jer „ko će slušat tuđu muku". Tekstovi su nan jako bitni i dok god budemo imali šta za reć gnjavit ćemo auditorij.

2. Šta je sa svirkama? Kako Vam paše svirat u Splitu? Ima li dobre vibre ili puplika više nije ka prije? Ima li uja u svići o panka?

Svirke su, naravno, najveći razlog zašto nam se još radi. Volimo svirat, iako moramo priznat da nan se koncerti dogode tek nekoliko puta godišnje, šta zbog naše zauzetosti, šta zbog nepostojanja ozbiljnog menadžmenta koji bi nas gurao organizatorima. Imamo previše godina da bismo svirali za pivo, besu i tapšanje po ramenu, a bavljenje muzikon je odredena vrsta fizikale pa i kad tražimo neku realnu cifru zna doć do nesporazuma s organizatorima. Publike uglavnon ima, bar po Splitu, imamo neku manju jezgru stalnih posjetitelja i posebno smo sritni šta su to mladi ljudi, zbog kojih i dalje virujemo da sve ovo šta radimo nije gubljenje vrimena. Uvik san sritan kad s bine sinjan nekoga s rokezon, kad se pojavi šutka i crowd surfing, iako po inerciji odmičen mikrofon od gužve da mi uštedevina ne ode na zubaru za bazen i vikendicu. Naravno, ima tu i starijih, to su uglavnon naši prijatelji, oni su tamo u pozadini za šankom. Tu je i neizbježna glazbena policija koja ti uglavnon pokvari ugođaj kad ti kažu da si bija raštiman ili isfaliva tonalitet. Al sve je to u rok službe. Mi imamo taj ofucani alibi „nema veze, to je pank", iako bi stvarno tili zvučat dobro.

3. Koja Van je najdraža svirka do sada?

Meni je najdraži koncert Špurijusa jedan davni, iz amfiteatra Doma mladih, tad san bija u publici i čak gostova na jednoj pismi. To je bija pravi pank koncert, došlo je čak i do tuče kad je pokojni Prka skočija na binu revoltiran vlastitim nerazumijevanjen školskog primjera ironije u pismi „Radnička klasa umire". A otkad san član benda, bilo je nekoliko odličnih svirki u Kocki. Meni je uglavnon svugdi dobro.

4. Kako objašnjavate deficit bendova, koncerata, inventivnosti uopće šta se tiče prave muzike, panka, ostalih uglazbljenih kakofonija i mlađe ekipe o naše šeme na krvnoj slici scene u St-u?

A ne znan ni sam. Ne bi tija zvučat ka Broj Jedan i reć „Ja sam prestar, sinko, ali saslušaj me..." Najlakše je reć da je pank mrtav, da to niko ne sluša, ovo-ono, pa i prije 20 godina se moglo to isto reć, niko od nas nije suvremenik sa Ramonesima ili Exploitedom, sve je to i tad bilo retro kad smo mi započinjali. Može bit da je porasta cinizam u društvu i da se mladi boje da će ih ismijat ako pokušaju radit nešto šta vole. I nas su devedesetih u kvartu ili školi gledali ka redikule, ali smo opet gurali svoj film. Najgore je kad mlad čovik posumnja u iskrenost i ispravnost svojih afiniteta pa se okrene nečemu šta ni sam ne voli i uvjeri sebe da mu je tako najbolje. Ili kad počne radit treš muziku, da uvik može opravdat svoje sranje zajebavanjem. Osrednjost je nešto najgore šta čovika može zadesit. Al ja ipak virujen da će stvari krenit nabolje, sve se događa u ciklusima. To je kad ti kažu da nema više albuma, da se to ne isplati snimat, da su sad samo singlovi jer eto niko nema vrimena za slušat cili album? Za koga radiš muziku, za studente/učenike ili brokere na Wall streetu? Student pa nema slobodnog vrimena za album od po ure? Ako ćemo gledat isplativost i profit, onda najbolje da niko nikad i nije uzea gitaru u ruke...

5. Izbacili ste singlice, spotove, Barba se vrti na Petokraki, rame uz rame sa Parafima hoće li novi album vidjeti danjeg svjetla? Kakvi su planovi, šta se radi?

Barbu smo promovirali po radijskin stanicama, zvali su nas iz Pule, Zadra, Beograda... kažu da se ljudima sviđa. Uskoro nam izlazi novi singl „Psihički nestabilna", pratit će ga i spot, a paralelno radimo i na albumu i sad smo u fazi snimanja u studiju Bozon, produkciju nan radi Saša Antić, uz asistenciju profesora Borisa. Sve se to odbija sporadično, kad uvatimo vrimena, posal, žena, dica, išijas,

hemoroidi... virujemo da ćemo do kraja 2020. imat gotovo izdanje. Čak smo reducirali i broj pisama, pošto ih stalno radimo, čisto da uspijemo sve zgotovit u razumnon roku. Tribalo bi ih bit 13, dvi manje nego na Masovnon ukusu. Radimo sve kako triba, imamo pristojne singlove/spotove, pa ako i ne bude uspjeha, možemo se tješit činjenicon da smo radili pošteno i po pe-esu.

6. Zašto je coppa di buon corragio fa mor a ne bilo koji drugi as?

Iskreno ne znan, to je stari simbol benda. Valjda je uvik tribalo vina za ohrabrenje. As kupa je uvik bija najveći baja među asovima.

7. Dio ekipe iz Špurijusa je pisa jedan od dijamanata St fanzinske scene zvanog Tariguz. Zašto nema više takvih bravura, koliko je na sve to utjecala naša lijenost, a koliko digitala i ostali švogovi današnjeg društva? Ima li šanse da Tariguz izleti, bar ka rivajval?

Tariguz je prije svega bija produkt čelične volje našeg prijatelja Zanija, mi smo tu upadali oportunistički, kad je Zani probija led s prva dva broja. Meni je to bija izvrstan kanal za izbacivanje pizdarija koje su mi tukle po glavi i pisa san priče i reportaže s gušton. Danas ne mislin da je to nešto posebno dobro, ali bitno je da me to u to vrime zabavljalo, a nisan se mora zamarat činjenicama da Zani to sve mora pretipkat, složit, isprintat, nać sponzora za pokrit trošak. To nije nimalo lako i skidan kapu svima vama šta i danas imate volju za takve stvari. Ne virujen da Zani ima želju to ponovo gurat, mislin da nema ni vrimena. Šta se digitale tiče, to je isto ka i u muzici, jebeš digitalu, ne moš se stalno pravdat s time. Već san gori reka, viruj u sebe i u to šta voliš i nema te šta spriječit da napraviš šta si zamislija. Uvik ima neko ko će to čitat. Zvuči ka najgora patetika, al to je istina.

8. Pivo ili bevanda? Zašto?

Ovisi o vremenskin pogodama i nepogodama. Nekako je konobaru lakše donit četri zidaruše nego da ti nešto tu miša vino s vodon ili mineralnon. Uvik se sitin Bene iz Zanata kad mu je Bruno naručija dva u tri, pa se ovi izdera na njega: uzmi litru bogati, neću ti ja tu svako deset minuti nosit čašu... dakle ipak pivo, iako neman neko naročito mišljenje o novopečenin craft sveznadarima. Di su oni bili kad smo pili Kaltenberg isprid Bone?

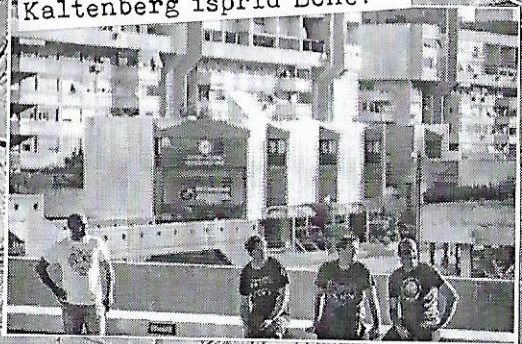

9. Fali li u Splitu autonomni prostor, fali li u Splitu svirki? Šta bi i kako prominili, šta bi se dalo napravit po tom pitanju?

Autonomnih prostora uvik fali. Samo ako će ti treš disko partiji bit prioritet, onda kurac. S druge strane, neman pojma koliko uopće ima mladih bendova, a s njima i zainteresirane publike za sve to. Bojin se da je Split malo zaglupija.

10. Šta bi dr. Arslanagić rekao na sve ovo?

Arsla je bog. Da ga parafraziram: Mi smo, ba, prinuđeni da ovo sviramo!

SLAŠTIČARI SU IZRAČUNALI PRAKTIČAN MAKSIMUM!
TOTALNO MOGU ZAKLJUČAT

Svakodnevni seksizam je jedna stvar.

Angela Saini nagrađivana je znanstvena novinarka i spisateljica. Njezina posljednja knjiga, objavljena ove godine, zove se *Superior: The Return of Race Science (Superiorni: Povratak znanosti o rasi)*. Autorica je još dviju knjiga, *Inferior: How Science Got Women Wrong – and the New Research That's Rewriting the Story (Inferiorne: Kako je znanost pogrešno shvaćala žene – i novo istraživanje koje mijenja priču) (2017.)* i *Geek Nation: How Indian Science Is Taking Over the World (Štreberska nacija: Kako indijska znanost preuzima svijet) (2011.)*.

"IMAM VAM NEŠTO reći."

Upravo sam se spremala krenuti kući poslije predavanja održanog povodom moje knjige *Inferior*, koja govori o historiji seksizma u znanosti i njegovim posljedicama danas, kad mi je prišla žena i rekla da sprema doktorat iz informatike na Britanskom sveučilištu i da je jedina žena u svojoj grupi. Njezin supervizor stalno zbija seksističke šale na njezin račun i nikad je nije izabrao za neki simpozij ili konferenciju.

"Svaka mi je komunikacija neugodna, osjećam se uplašeno", kaže. "Uglavnom samo brojim minute da se što prije završe predavanja." Namjera joj je da samo nekako izgura doktorat i tog trenutka napusti sveučilište a da se i ne osvrne.

U ove dvije godine otkako mi je objavljena knjiga imala sam na stotine takvih kratkih susreta sa znanstvenicama i inženjerkama iz cijelog svijeta. Izgleda da ih knjiga podsjeća na oblike seksizma koje su i same iskusile u svom životu. Kad god neka od njih priđe kako bi mi se povjerila, osjetim da iznad svega traži razumijevanje, da je netko uvjeri kako njezine muke nisu nešto što je umislila. Njihove ispovijesti o diskriminaciji, marginalizaciji, uznemiravanju i zloporabi samo potvrđuju da nas, iako je postignut stanovit napredak, čeka još vrlo dug put.

ZNANSTVENI ESTABLIŠMENT ima žalosnu povijest kad su posrijedi žene. I sam Charles Darwin, nećete vjerovati, opisao je žene kao intelektualno inferiorne u odnosu na muškarce. Potkraj ere europskog prosvjetiteljstva, krajem 1700-ih, prihvaćen je stav da ženama nije mjesto među akademicima. Mnoga su sveučilišta sve do 20. stoljeća čak odbijala ženama izdati diplome; moje sveučilište Oxford čekalo je sve do 1920. godine. Tek 1945. Londonsko je kraljevsko društvo, najstarija znanstvena akademija u

kontinuitetu, priznalo svoje prve članice. (Kao što je primijetila povjesničarka Londa Schiebinger: "Gotovo tri stotine godina jedina ženska nazočnost u Kraljevskom društvu bila je kostur u njegovoj anatomskoj zbirci.")

U znanosti je bila uobičajena praksa da muškarci preuzmu zasluge za istraživanja koja su izvele žene, i to ne samo kolegice nego katkad i supruge i sestre. Tako je još 1974. pionirka astrofizike Jocelyn Bell Burnell ostala uskraćena za Nobelovu nagradu za otkriće pulsara. Umjesto nje, nagradu je dobio njezin supervizor Antony Hewish. Prošle godine, kad joj je dodijeljena Specijalna nagrada za revolucionarna otkrića u fundamentalnoj fizici, Burnellova je iznimno velikodušno donirala sva tri milijuna dolara za stipendiranje žena i drugih grupa nedovoljno zastupljenih u fizici.

Čak i tamo gdje su vrata znanosti odškrinuta ženama, njihov život često nije lak. Seksizam i nesnošljivost prema ženama osjećaju se bilo otvoreno bilo prikriveno. Na primjer, nedavnom analizom autorstva gotovo 7000 studija u recenziranim znanstvenim časopisima otkriveno je da su u slučajevima kad je koautor koji nadzire studiju bila žena, oko 63 posto koautora bile žene. A kad je nadzorni koautor bio muškarac, samo 18 posto koautora bile su žene.

Naravno, žene su ogorčene takvim stanjem stvari i zahtijevaju promjene. Lani su fizičarka Jess Wade s londonskog Imperijalnog koledža i znanstvenica istraživačica Claire Murray vodile kampanju prikupljanja priloga s ciljem da svaka državna škola u Britaniji dobije po jedan primjerak *Inferiora*. U tome su uspjele za samo dva tjedna. Nakon toga slične su kampanje pokrenute i u New Yorku, Kanadi, Australiji i Novom Zelandu. Kao što je učinila i Burnellova, žene doniraju vlastiti novac samo da bi promijenile sustav koji se izgleda ne želi odreći svojih starih načela.

Zbog čega je ženama u znanosti toliko teško nešto promijeniti na tom polju? Na osnovi ispovijesti koje sam čula, barem dio problema leži u određenim ljudima i institucijama koje omogućavaju seksizam. Znamo da se djevojke i mlade žene sve više opredjeljuju za znanost i tehnologiju, ali pri usponu na ljestvici naglo otpadaju. Trudnoća i roditeljstvo imaju određenu ulogu, ali to nije jedini razlog.

Istraživanje na Sveučilištu Cardiff ove godine otkrilo je da unatoč obiteljskim obvezama, muškarci u Britaniji dostižu visoke položaje u mnogo većem broju nego žene.

Fizičar kojega poznajem, inače osvjedočeni borac za ženska prava, nedavno je u svom ormariću na poslu našao anonimnu natipkanu poruku. Njen ga je autor nazvao budalom što misli da žene imaju istu "mentalnu opremu" kao muškarci, dodavši da "žene nisu u stanju razmišljati o apstraktnim pojmovima kao što to mogu muškarci". Zbog takvih se stavova žene i ne mogu osjećati dobrodošlima u znanosti. A kada žene, kao i neke manjine, počnu odustajati od bavljenja znanošću, to objašnjavamo mehaničkom frazom "fenomen otjecanja iz cijevi".

Druga, još tamnija, je oblak iznad znanosti i znanstvenog svijeta u obliku seksualnog uznemiravanja. Globalni fenomen #MeToo skrenuo je našu pozornost na žrtve seksualnog napastovanja te drugih oblika zloporabe i prisiljavanja. A takva su iskustva najvjerojatnije mnogo češća nego što slutimo. Sve su brojniji izvještaji o pojedinačnim iskustvima žena te vrste. Kada su Kathryn Clancy sa Sveučilišta Illinois i njezini kolege proveli anketu među više od 660 znanstvenika o njihovim iskustvima na poslu, 84 posto mlađih žena prijavilo je seksualno uznemiravanje, a 86 posto napastovanje. Ta je anketa među prvima razotkrila koliko je taj problem dubok.

Fizičarka Emma Chapman s Imperijalnoga koledža u Londonu imala je toliko loše iskustvo s jednim starijim kolegom dok je bila na londonskom Sveučilišnom koledžu da je postala istaknuta braniteljica žena u istom položaju.

"Našla sam se u vrlo neugodnoj situaciji", kaže, u kojoj je neformalnost prešla granicu i prerasla u neželjene zagrljaje i miješanje u privatan život.

Nakon istrage dotičnom je čovjeku izrečena dvogodišnja zabrana prilaska. Od Chapmanove su zahtijevali da potpiše sporazum o povjerljivosti, dok je čovjek koji ju je uznemiravao ostao na poslu. "Otpuštanje s posla iznimno je rijetko", rekla mi je. Ipak, smatra se sretnom jer u gotovo svim sličnim slučajevima ženina je karijera svršena ako se usudi progovoriti.

Chapmanova kaže da joj se barem stotinjak žena javilo otkako se aktivirala u Grupi 1752, maloj britanskoj organizaciji koja radi na tome da se okonča seksualno zlostavljanje u znanstvenim krugovima, nazvanoj po svoti od 1752 funte iz sveučilišnog fonda kojom je grupa osnovana 2015. godine. Najviše se bori za to da uvjeri sveučilišta da stanu iza žrtava umjesto da štite krivce. "Stalno govorimo o otjecanju iz cijevi", kaže. "Ali uopće nije posrijedi to. Žene se potiho izbacuje kroz stražnja vrata."

Nešto slično dogodilo se i australskoj mikrobiologinji Melanie Thomson, koja je svojedobno i sama bila žrtva seksualnog uznemiravanja. Ona je 2016. bila svjedok kada je astrofizičar Lawrence Krauss, tada na Državnom sveučilištu Arizone, neprilično pipao jednu ženu na nekoj konferenciji. "Morala ga je udariti laktom u trbuh", sjeća se. Thomsonova je podnijela službenu prijavu, a Kraussovo je sveučilište 2018. potvrdilo da je on prekršio njihov kodeks o seksualnom uznemiravanju.

Problem nije ograničen na nekoliko takvih ljudi, kaže Thomsonova. "To je masovna pojava. A u znanosti se to radi na posebno perfidan način."

ZNANSTVENI NOVINAR Michael Balter, koji je pišući o slučajevima seksualnog uznemiravanja, preuzeo ulogu zastupnika ženskih prava, kaže da takvo ponašanje opstaje zbog toga što u "znanosti vlada snažna hijerarhija. Imate ljude na čelu laboratorija ili instituta koji imaju doista nevjerojatnu moć", govori. "Trebat će puno vremena da se znanost demokratizira i smanje razlike u koncentraciji moći, čime bi se riješili brojni problemi."

Balter kaže da je istraživanje prijava o zlostavljanju s pravnoga gledišta prilično složeno, zbog čega je mnoge slučajeve teško dokazati. To je iskusila i reporterka BuzzFeed Newsa Azeen Ghorayshi kad je 2015. objavila tekst o optužbama za seksualno uznemiravanje protiv istaknutog

astronoma Geoffa Marcyja, koji je tada bio na kalifornijskom sveučilištu Berkeley. Marcy je bio toliko ozloglašen da su tamošnje žene odvraćale druge žene od toga da rade za njega. Ali ženama je vrlo teško govoriti o tome. Poslije istrage Marcy je napokon kažnjen jer je otkriveno da je gotovo cijelo desetljeće seksualno uznemiravao žene na sveučilištu.

Ghorayshijeva mi je kazala kako ju je, otkako je pisala o Marcyju, kontaktiralo još nekoliko desetaka žena, što je dokaz koliko je takva praksa "uhodana u velikim institucijama u Sjedinjenim Državama i drugim dijelovima svijeta". U mnogim slučajevima o kojima je pisala, kaže, napastovane su žene bile te koje su na kraju odustale. "Riječ je o ranjivosti, i znamo tko je tu ranjiv, a tko nedodirljiv."

Zaključak je, kaže fizičarka Chapman, da sveučilišta moraju pažljivije razmisliti o tome koliko se doista zauzimaju za ravnopravnost spolova. "Možemo razglabati cijeli dan o tobožnjim obiteljskim i prijateljskim odnosima, ali u praksi imamo nešto potpuno suprotno, vrlo loše međuljudske odnose", kaže. "Mislim da je to endemska pojava."

U današnjem znanstvenom svijetu i dalje opstaje stav da karijere mladih žena nisu toliko važne, dok starije muškarce treba zaštititi pod svaku cijenu, čak i ako to podrazumijeva zataškavanje neprihvatljivog ponašanja i ugrožavanje ljudi na druge načine. I dokle god budemo tolerirali takvu praksu, morat ćemo plaćati visoku cijenu.

Jer, nisu oštećene samo pojedinačne osobe. Na šteti je cjelokupna znanost.

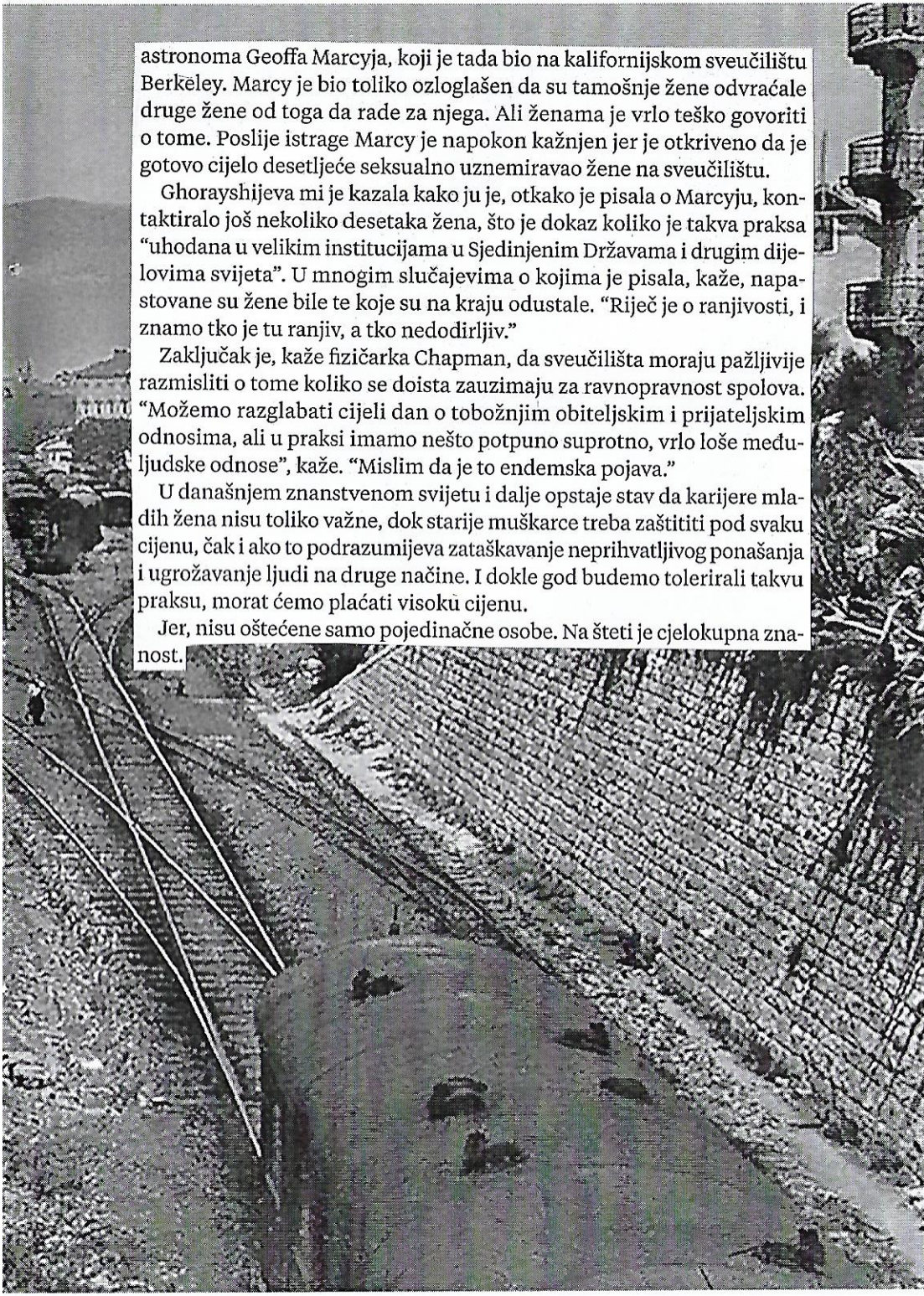

FEJSBUKTINJA

GIUSEPPINA MARTINUZZI

Rođena 14.2. 1844. godine Giuseppina Martinuzzi bila je istarska revolucionarka, socijalistkinja, borkinja za ženska i radnička prava, pedagoginja i pjesnikinja. Dana 2. ožujka, obilježit će se godišnjica Labinske republike, a na revolucionarni duh labinskih rudara značajan je utjecaj imala upravo Martinuzzi. Inicijalni interes za Martinuzzi na ovim je prostorima nakon njene smrti 1925. bio odgođen zbog fašističke okupacije. Od 1950-ih do kraja 1970-ih objavljeni su brojni radovi, a osim onih stručnih većinom su to publicističke bilješke vezane uz razne obljetnice. Radovi Giuseppine Martinuzzi izdani su u dva zbornika – Documenti del period rivoluzionario 1896-1925 te Socijalizam i domovina. Giacomo Scotti autor je biografske knjige Sjeme revolucionarne Istre – život i djelo Giuseppine Martinuzzi "crvene učiteljice" (1977). Potom, od 1970-ih naovamo jenjava publicistički i istraživački interes za Martinuzzi.Martinuzzi je imala velik problem s jednoznačnom definicijom nje kao socijalistkinje/komunistkinje, a mišljenja je i da je Giacomo Scotti u svojoj zadnjoj knjizi («La prima donna rossa istriana») to samo još dodatno ideološki učvrstio. U kontekstu "žena koje su iskoračile u povijest" među prvima je na nju pozornost skrenula Lydia Sklevicky u kratkom eseju iz 1987. naslovljenom "Tri revolucije Giuseppine Martinuzzi", u kojem adresira njene višetruke transgresije – nacionalnu, klasnu i rodnu. Sklevicky navodi da je djelovanje Martinuzzi dotad dobro historiografski obrađeno, no napominje da njezina djelatnost aktivistkinje ženskog pokreta u rasponu od četvrt stoljeća još čeka istinsko priznanje. Tome je mahom i danas tako. Kod Giuseppine

predana pedagoška radnica i književnica posvećena socijalnim temama, čime se njezino djelovanje pokušava reducirati na buržoaski koncept humanitarnog rada i borbe za 'univerzalne' slobodarske kategorije očišćene od konkretnog ideološkog predznaka. Međutim, kao predvodnica istarskog i tršćanskog revolucionarnog socijalizma i teoretičarka tzv. boljševičke frakcije unutar Socijalističke partije Italije, Martinuzzi je sudjelovala u radu njezinih izvršnih tijela, surađivala s labinskim rudarima i omladinskim sekcijama, posebno se istaknuvši u radu sa ženama, primjerice kao osnivačica Ženske komunističke grupe u Trstu 1921. godine. Ostati pri tvrdnji da je život posvetila 'borbi za pravednije društvo' prešućivanje je činjenice da je posljednje godine života posvetila ostvarenju konkretne društvene alternative kapitalizmu – komunizmu. U vrijeme kada razgovor o obrazovnim politikama gotovo unisono prati odricanje od utjecaja 'ideologije', političko-pedagoški rad Giuseppine Martinuzzi jasno ukazuje na njegovu važnost kao baze za progresivno djelovanje. Istovremeno, Martinuzzi nas uči još jednu važnu lekciju – danas zanemareno političko obrazovanje predstavlja neizostavan element djelovanja radikalne ljevice.

Martinuzzi je svojim političkim i teorijskim radom jasno pokazala kako borba protiv fašizma nužno podrazumijeva i borbu protiv kapitalizma. Poruka je to koja treba predstavljati temelj svake platforme koja se želi suprotstavit jačanju desnice, te uloviti u koštac s rastućom ekološkom krizom i krizom reprodukcije društva u cjelini. Kod Martinuzzi najjači dojam daje upravo činjenica da je u zreloj dobi iz temelja promijenila svoje političke stavove. Porijeklom iz obitelji koja je pripadala srednjem građanskom sloju, veći dio života je zastupala stavove republikanske struje talijanskog nacionalnog liberalizma. No nakon smrti roditelja i političkog mentora Tomassa Lucianija prihvatila je ideje socijalizma i snažno se politički aktivirala. Sama je negdje spomenula da je 1900. godina bila godina njezinog preobraćenja na socijalizam. Tada je imala 56 godina, a sa 77 je postala komunistkinja. Pravo otkriće bila je i njezina već spomenuta bogata privatna biblioteka u kojoj se mogu naći mnoga djela klasika svjetske književnosti, razne pedagoške studije, predivno ilustrirani putopisi, turistički vodiči, knjige o ženskom radu, o dječjem radu, knjige iz područja prirodnih znanosti, filozofska djela, više radova Engelsa i Marxa, između ostalih i Komunistički manifest.....

O svojoj je biblioteci s ljubavlju vodila brigu, knjige je pažljivo katalogizirala, a više manjih i tanjih djela često je uvezivala u jedne korice ispisujući vlastitom rukom na njihovoj unutrašnjoj strani autora i naziv knjižice pa svaki takav svezak nalikuje pomalo na neobične forme knjiga umjetnika. Estetsku kvalitetu ima i njezino pedagoško djelo "Mnemonički priručnik" koji se sastojao od 29 sinoptičkih tabela, svaka na neku temu iz gradiva osnovnoškolskog obrazovanja, a koje je sastavila kako bi svojim učenicima olakšala memoriranje školskog gradiva. Osim što su imale praktičnu vrijednost kao pomagalo u nastavi, one su istovremeno i vizualno vrlo zanimljive zbog načina na koji je strukturirala gradivo u zadanom formatu, a i zbog toga što jer ih je ispisivala krasopisom i tiskala u tehnici litografije. Općenito njezin predani pedagoški rad je također jedan od aspekata koji su na mene ostavili dubok dojam. Njezino učiteljevanje i rad s djecom iz najsiromašnijih radničkih obitelji senzibilizirao ju je za društvenu nepravdu i pripremio je za kasnije političko djelovanje, a o tome koliko je svojim učenicima značila svjedoči i spomenar koji su joj sastavili kad je odlazila u mirovinu.

On se danas čuva u staklenom ormariću u stalnom postavu u Narodnom muzeju u Labinu. U svojem se političkom radu doticala mnogih problema koje još uvijek susrećemo u suvremenom društvu i koji još uvijek nisu riješeni, pogotovo u Hrvatskoj. Zato što je nacionalizam trenutno jak, zato što još uvijek živimo u patrijarhalnom društvu u kojem veliku ulogu i utjecaj ima katolička crkva, a npr. nasilje nad ženama o kojem je pisala je i danas tema aktualnija nego ikad. Ostavštinu Giuseppine Martinuzzi je važno proučavati jer je i sama dubinski promatrala društvo u kojem je živjela, temeljito preispitivala naslijeđene modele iz prošlosti kako bi promišljala moguće oblike boljeg i pravednijeg društvenog uređenja u budućnosti. Važna nam je jer bismo isto to trebali i sami danas činiti, osmisliti neke nove oblike političkog djelovanja koji se mogu nositi s nejednakošću, ekološkim katastrofama, raspadom socijalne države....

SEKSIZAM POD MIKROSKOPOM

Žene, koje su inače slabo zastupljene u STEM i srodnim područjima, izložene su seksizmu tijekom cijeloga školovanja i karijere.

UZNEMIRAVANJE U ŠKOLI

U anketi Teksaškog sveučilišta žene su prijavile da ih je tijekom školovanja seksualno uznemiravalo fakultetsko osoblje u 13 njegovih institucija.

1 od 5
Znanost

1 od 4
Tehnika

1 od 2
Medicina

DISKRIMINACIJA I UZNEMIRAVANJE NA POSLU

Žene u znanstvenim profesijama na radnim mjestima gdje prevladavaju muški kolege prijavljuju i veći postotak diskriminacije i uznemiravanja.

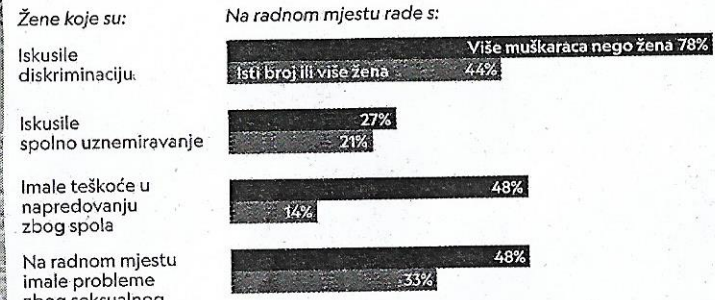

84%
mladih žena prijavilo je seksualno uznemiravanje, a 86 posto napastovanje – prema anketi provedenoj na više od 660 znanstvenika iz 32 znanstvene discipline o njihovim iskustvima na poslu

IZVORI: ISTRAŽIVANJE KATHRYN CLANCY ET AL., OBJAVLJENO U *PLOS ONE*, U SRPNJU 2014.

ZASTUPLJENOST ŽENA NA RADNIM MJESTIMA U HRVATSKOJ

Žene su kao radnice najviše zastupljene u sustavu obrazovanja i zdravstvenoj zaštiti, a manjim dijelom u informatici i tehnici.

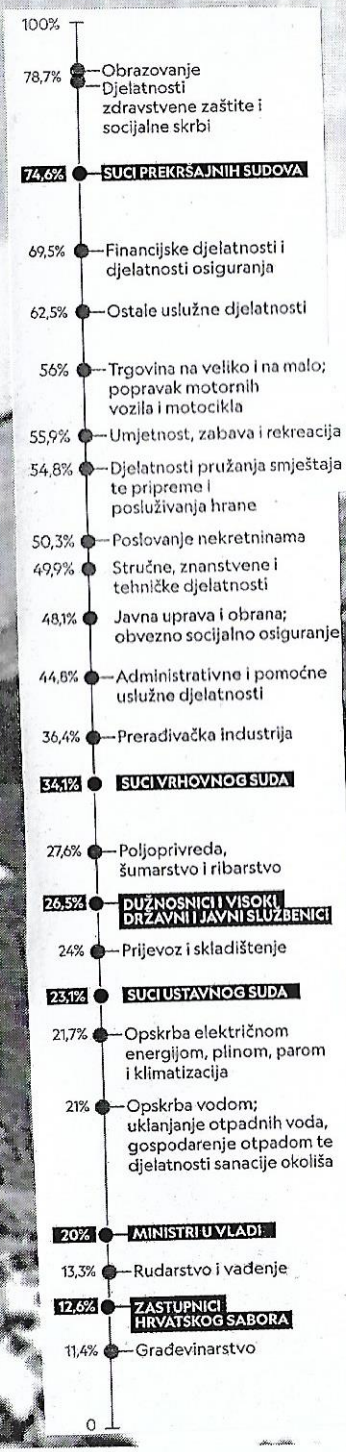

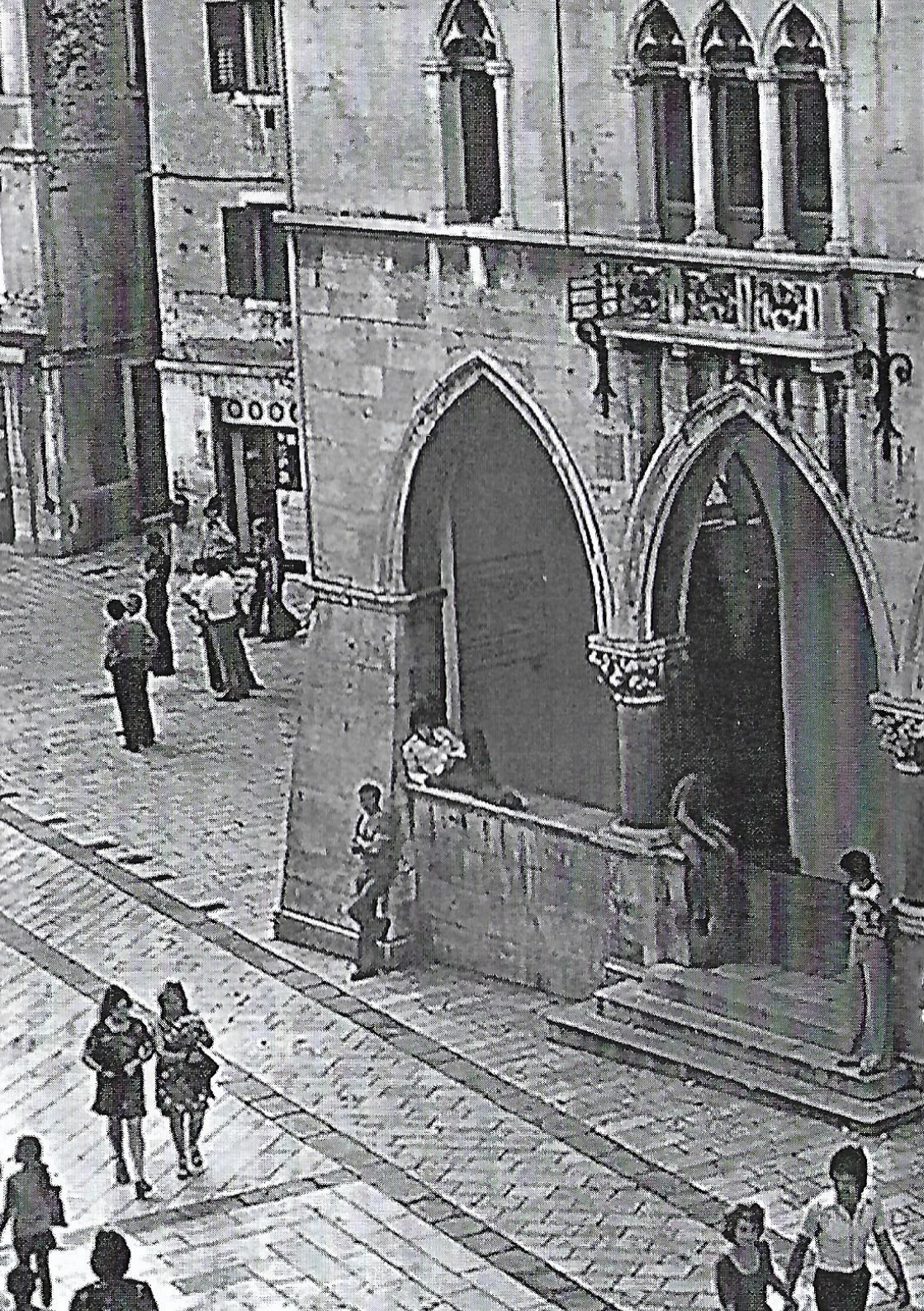

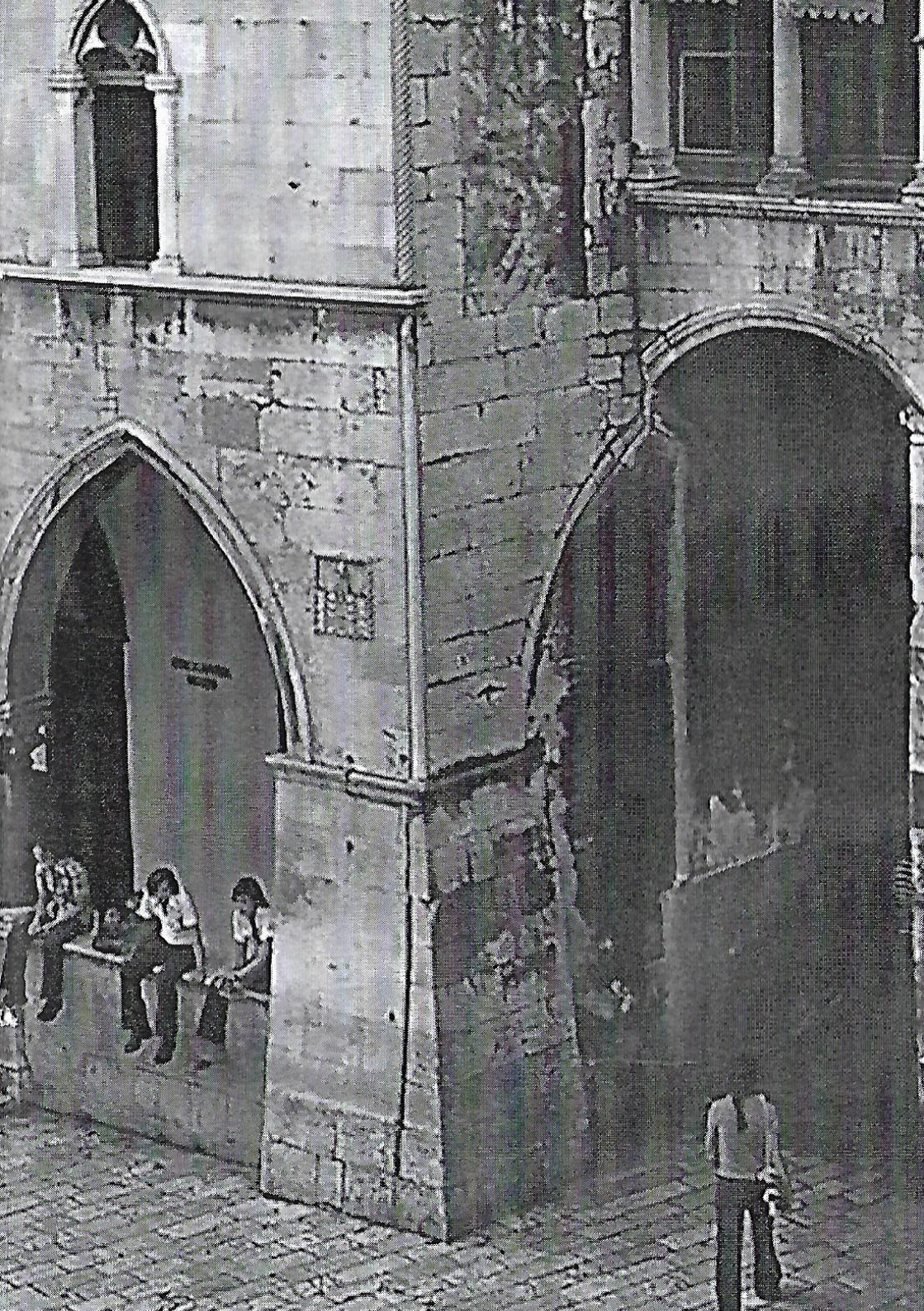

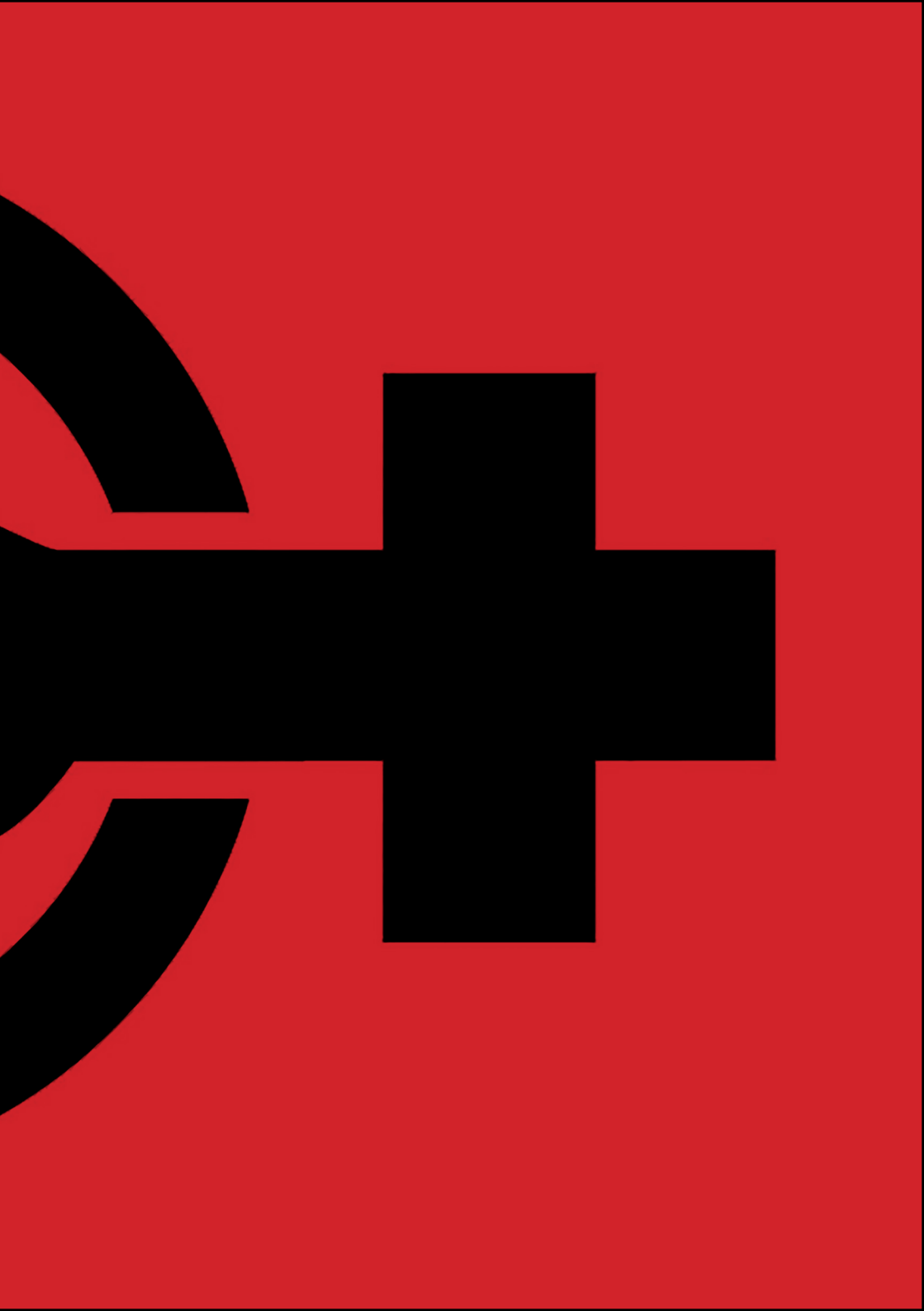

VOMEN OF T

HE WORLD UNITE

Možemo cijeli dan razglabati o tobožnjim obiteljskim i prijateljskim odnosima, ali u praksi imamo nešto potpuno suprotno, vrlo loše međuljudske odnose.

FIZICARKA
EMMA
CHAPMAN
IMPERIJALNI
KOLEDŽ U
LONDONU

MISLJENJA

O NACIONALIZMU

Danilo Kiš

"Nacionalizam je negativna kategorija duha, jer nacionalizam živi na poricanju i od poricanja." Ovako o najraširenijoj balkanskoj bolesti - bolesti koja je krvlju i suzama natopila brdovitu zemlju seljaka - piše Danilo Kiš, jedan od najvećih i najcjenjenijih slavenskih pisaca. U ogledu "O nacionalizmu", kojeg vrijedi svako malo pročitati, Kiš preispituje razloge zbog kojih je pošast nacionalizma tako prijemčiva na ovim, ali i širim prostorima i zaključuje da su nacionalisti po definiciji ignoranti, ljudi svikli na post mišljenja i liniju manjeg otporaNacionalizam je, pre svega, *paranoja*. Kolektivna i pojedinačna paranoja. Kao kolektivna paranoja, ona je posledica zavisti i straha, a iznad svega posledica gubljenja individualne svesti; te prema tome, kolektivna paranoja i nije ništa drugo od zbir individualnih paranoja doveden do paroksizma. Ako pojedinac, u

okviru društvenog projekta, nije u stanju da se "izrazi", ili zato što mu taj društveni projekt ne ide na ruku, ne stimuliše ga kao individuu, ili ga sprečava kao individuu, što će reći ne daje mu da dođe do svog entiteta, on je primoran da svoj entitet traži izvan identiteta i izvan tzv. društvene strukture. Tako on postaje pripadnik jedne slobodnozid arske skupine koja postavlja sebi, bar na izgled, za zadatak i cilj probleme epohalne važnosti: opstanak i prestiž nacije, ili nacija, očuvanje tradicije i nacionalnih svetinja, folklornih, filozofskih, eti čkih, književnihitd. Sa teretom takve, tajne, polujavne ili javne misije, N. N. postaje čovek akcije, narodni tribun, privid individuuma. Kad smo ga već sveli na tu meru, na njegovu pravu meru, pošto smo ga izdvojili iz krda, i skinuli ga sa slobodnozidarske lože, u koju se on sam smestio, ili gde su ga drugi smestili, imamo pred sobom individuum bez individualnosti, nacionalistu, rođaka Žila. To je onaj Sartrov Žil, koji je porodična i društvena nula, čija je jedina osobina da ume da prebledi na pomenu jedne jedine teme: Engleza. To bledilo, to drhtanje, ta njegova "tajna" da ume da prebledi na pomen Engleza, to je jedino njegovo društveno biće i to ga čini značajnim, postojećim: nemojte pred njim pominjati *engleski* čaj, jer će vam svi za stolom početi namigivati, davaće vam znake rukama i nogama, jer Žil je osetljiv na Engleze, zaboga, pa to svi znaju, Žil mrzi Engleze (a voli svoje, Francuze), jednom rečju, Žil je ličnost, on postaje ličnost zahvaljujući *engleskom* čaju.

Ovaj i ovakav portret, primenljiv na sve nacionaliste, može se slobodno, a po ovoj shemi, razviti do kraja: nacionalista je, po pravilu, kao društveno biće, i kao pojedinac, podjednako ništavan. Izvan ovog

opredeljenja, on je nula. On je zapostavio porodicu, posao (uglavnom činovnički), literaturu (ako je pisac), društvene funkcije, jer su one suviše sitne u odnosu na njegov mesijanizam. Treba li reći da je on, *po opredeljenju*, asketa, potencijalni borac, koji čeka svoj čas. Nacionalizam je, da parafraziram Sartrov stav o antisemitizmu, *potpun i slobodan izbor, globalan stav koji čovek prihvata ne samo prema drugim nacijama, nego i prema čoveku uopšte, prema istoriji i društvu, to je istovremeno strast i koncepcija sveta.*

Nacionalista je, po definiciji, ignorant. Nacionalizam je, dakle, linija manjeg otpora, komocija. Nacionalisti je lako, on zna, ili misli da zna, svoje vrednosti, svoje, što će reći nacionalne, što će reći vrednosti nacije kojoj pripada, etičke i političke, a za ostale se ne interesuje, *ne interesuju ga*, pakao to su drugi (druge nacije, drugo pleme). Njih ne treba ni proveravati. Nacionalista u drugima vidi isključivo sebe - nacionaliste. Pozicija, rekosmo li, komotna. Strah i zavist. Opredeljenje, angažovanje, koje ne iziskuje truda. Ne samo pakao to su drugi, u okviru nacionalnog ključa naravno, nego i: sve što nije moje (srpsko, hrvatsko, francusko...) to mi je strano.

Nacionalizam je ideologija banalnosti. Nacionalizam je, uz to, ne samo po etimološkom značenju, još poslednja ideologija i demagogija koja se obraća *narodu*. Pisci to najbolje znaju. Stoga je pod sumnjom nacionalizma svaki pisac koji deklarativno izjavljuje da piše "iz naroda i za narod", koji svoj individualni glas, tobože potčinjava *višim* nacionalni m interesima. Nacionalizam je kič: u srpskohrvatskoj varijanti, borba za prevlast oko nacionalnog porekla LICITARSKOG SRCA. Nacionalista, u principu, ne zna ni jedan jezik, niti tzv. varijante, ne poznaje druge kulture (ne tiču ga se). Ali stvar nije tako prosta. Ako

Martinuzzi totalni se obrat na socijalizam dogodio već u zreloj dobi, a do tada je bila vatrena nacionalistkinja, te njezine starije stvari je mučno i čitati te predvidljivo, nisu nimalo feminističke. I njezine ideje u području pedagogije nisu baš u trendu s onim što je u njeno vrijeme bilo progresivno. Ona je ipak žena 19. stoljeća, a njezin je internacionalizam uvijek malo paternalistički prema Slavenima.U Jugoslaviji su od Martinuzzi napravili ikonu socijalizma, ali ne preglasnu, jer je ipak bila Talijanka iz Istre (Jugoslavija je imala tu specifičnu kombinaciju ideološkog i nacionalističkog) i nisu išli u problematične aspekte njezine bibliografije. U Italiji je ona lokalnog značenja, poznaje ju tršćanska historiografija, i to kroz oba njezina perioda, ali i tu s naglaskom na socijalizam. To je, naravno, opravdano, tu je njezin najveći doprinos i sigurno je, uz ostale – ali kao jedina žena, obilježila ključno vrijeme formiranja tršćanskog socijalizma. Aktualna relevantnost Giuseppine Martinuzzi prepoznaje se u njezinim sjajnim tekstovima o kapitalizmu, no što se feminizma tiče Martinuzzi ga posve podređuje socijalizmu, te se tu vidi njezina razlika u odnosu na (liberalne) Slovenke u Trstu tog doba – liberalne Talijanke u Trstu tog doba su iredentistkinje, i ne zanima ih feminizam, ali ako gledamo povijest borbe za ženska prava u to vrijeme, onodobne liberalke misle puno dalje; one već govore o seksualnom odgoju, o razvodu itd., a Martinuzzi je u odnosu na njih čista romantičarka koja se bori za brak iz ljubavi, ali tek nakon ostvarenja socijalizma. Na pitanje zašto je danas ima smisla proučavati, ali i kako je proučavati, čini se riskantno od Martinuzzi raditi ikonu jer ona nije dobar materijal za to, što napraviti sa svime što je pisala prije 1895. godine? S druge strane, njezini tekstovi o kapitalizmu danas mogu biti relevantni, teško im je odoljeti, prepoznavanje s našom suvremenošću se događa u svakom retku, ona doista kristalno jasno vidi vezu između kapitalizma i rata. To se čini najvrjednije što od nje možemo danas naučiti: da je već tada, kad je kapitalizam bio na vrhuncu svog imperijalističkog zamaha, bilo moguće vidjeti da to vodi u propast svijeta koju gledamo danas. Činjenica da je to ona bila u stanju vidjeti nakon što je i sama u mladosti podržavala taj isti imperijalizam (vidi pjesmu Talijanskim majkama Ambe Alagi) možda je isto tako poučna. Kao i to da je njezin obrat na socijalizam ujedno obrat na feminizam. Martinuzzi je danas primarno prisutna u javnom sjećanju kao

zna neki jezik, što će reći da kao intelektualac ima uvid u kulturno nasleđe neke druge nacije, velike ili male, to mu znanje služi samo tome da uspostavlja analogije, na štetu onih drugih, naravno. Kič i folklor, folklorni kič, ako vam se tako više sviđa, nisu ništa drugo do kamuflirani nacionalizam, plodno polje nacionalističke ideologije. Zamah folklorizma, kod nas i u svetu, nije antropološke prirode, nego nacionalističke. Insistiranje na famoznom *couleur locale* takođe je, ako je izvan umetničkog konteksta (što će reći ako nije u službi umetničke istine), jedan od vidova nacionalizma, prikrivenog. Nacionalizam je, dakle, prevashodno negativitet, nacionalizam je negativna kategorija duha, jer nacionalizam živi na poricanju i od poricanja. Mi nismo ono što su oni. Mi smo pozitivan pol, oni negativan. Naše vrednosti, nacionalne, nacionalističke, imaju funkciju tek u odnosu na nacionalizam onih drugih:

mi *jesmo* nacionalisti, ali oni su to još i više; mi koljemo (kad se mora), ali oni još i više; mi smo pijanci, oni alkoholičari; naša istorija je ispravna samo *u odnosu* na njihovu, naš je jezik čist samo *u odnosu* na njihov. Nacionalizam živi od relativizma. Ne postoje opšte vrednosti, estetičke, etičke itd. Postoje samo relativne. I u tom smislu, u prvom redu, nacionalizam jeste nazadnjaštvo. Treba biti bolji *samo* od svoga brata ili polubrata, ostalo me se i ne tiče. To je ono što smo nazvali strah. Ostali čak imaju pravo da nas dostignu, da nas prestignu, to nas se ne tiče. Ciljevi nacionalizma uvek su *dostižni* ciljevi, dostižni jer su skromni, skromni jer su podli. Ne skače se, ne baca se kamena s ramena, da bi se dostigao *svoj* sopstveni maksimum, nego da bi se nadigrali oni, jedini, slični, a tako različni, zbog kojih je igra započeta. Nacionalista se,

rekosmo, ne boji nikog, osim svoga brata. Ali od njega se boji strahom egzistencijalnim, patološkim; pobeda izabranog neprijatelja jeste njegov *apsolutni* poraz, ukidanje njegovog bića. Pošto je strašljivac i nikogović, nacionalista ne ističe sebi više ciljeve. Pobeda nad *izabranim* neprijateljem, onim drugim, jeste apsolutna pobeda. Stoga je nacionalizam ideja beznađa, ideologija mogućne pobede, zagarantovana pobeda, poraz nikad konačan. Nacionalista se ne boji nikoga, "nikog do boga", a njegov bog jeste bog po njegovoj meri, bledi rođak Žil, negde za nekim drugim stolom, njegov brat rođeni, isto toliko nemoćan koliko i on sam, "ponos porodice", porodični entitet, svesni i organizovani deo porodice i nacije - bledi rođak Džim. Rekli smo, dakle, biti nacionalista znači biti individuum bez obaveze. "To je kukavica koja ne želi da prizna svoj kukavičluk; ubica koji potiskuje svoju naklonost ka ubistvu, nemoćan sasvim da je priguši a koji se, ipak, ne usuđuje da ubije, osim iz potaje ili u anonimnosti gomile; nezadovoljnik koji se ne usuđuje da se pobuni iz straha od konsekvenci svoje pobune" - slika i prilika citiranog Sartrovog antisemite. I odakle, pitamo se, taj kukavičluk, to opredeljenje, taj zamah nacionalizma u naše doba? Pritisnut ideologijama, na marginama društvenih kretanja, zbijen i izgubljen među konfrontiranim ideologijama, nedorastao individualnoj pobuni, jer mu je ona uskraćena, individuum se našao u procepu, u praznini, ne učestvuje u društvenom životu a društveno je biće, individualista a individualnost mu uskraćena u ime ideologije, i šta mu preostaje drugo nego da svoje društveno biće traži *drugde*? Nacionalista je refulirani individualista, nacionalizam je refulirani (kolektivni) izraz tog i takvog individualizma, ideologija i antiideologija...

ADRESAR:

Knjižare i infoshopovi

Zagreb

Što čitaš?
knjižara, antikvarijat i puno više od toga
pon-petak 10:00 - 20:00
subota 10:00 - 14:00
Gundulićeva 11
stocitas@stocitas.org
tel: 01/4827-250

Knjižnica/Infoshop Pippilotta
(utorkom i četvrtkom) 17:00-20:00
subotom literarni kružok Proezlotta 17:00
u dvorištu Autonomnog Kulturnog Centra Attack
Pierottijeva 11
infolibra.p@gmail.com

Zadar

Infoshop Iskra
radi neredovito
u kulturnom centru Nigdjezemska
Stjepana Radića X
infoshop.iskra@gmail.com

Knjigozemska
radi neredovito
Čitaonica otvorena
Utrokom 16-19
Srijedom 17-19
Ulica Rikarda Katalinića Jeretova 5
www.facebook.com/knjigozemska/

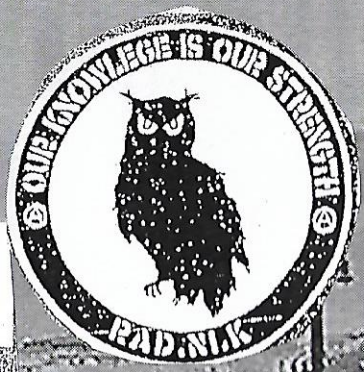

Skvotovi i autonomni društveni centri:

Zagreb

Medika, AKC Attack!
Autonomni kulturni centar
Pierottijeva 11
attack.hr
www.facebook.com/akc.medika/
klub@attack.hr
akc.attack@gmail.com

Novi Marof

Stara Škola
centar za društvene aktivnosti
i nezavisnu kulturu
Zagorska Ulica 13
42220 Novi Marof
info@staraskola.com.hr
www.staraskola.hr

Zadar

Reci:Klaonica
kolektiv i autonomna zona
radi neredovito
Heinzlova 66(6)
azklaonica@riseup.net
reciklaonica.blogspot.com

Nigdjezemska-okupirani društveni centar
Stjepana Radića X
http://nigdjezemska.info
nigdjezemska@riseup.net

Pula

Rojc & Monteparadiso,
Autonomni društveni centar
Otvoren svaki dan
Ljudevita Gaja 3
rojcnet.pula.org
tel: 052 506 640

Split

Dom Mladih i klub Kocka
radi skoro svaki dan
Savska bb
www.facebook/klub.kocka/
www.kum-split.hr

Infozona
informativni centar za mlade
Jerina ulica 1
infozona.hr/

RIJEKA:

Podrum - diy prostor za gigove i vise
https://rijekadiyhcpunk.blogspot.com/
Delta 5/I,
51000 Rijeka,
Balkans.

Graciani-skvot i društveni centar
Krešimirova 3a,
Rijeka,
Croatia

BADASSBADASSBADASSBADASS BADASSBADASSBADASSBADASS

Nakon godine dana top lista, skužili smo da smo počeli pilat iste ljude i da to nema više puno smisla. Zadnje su liste bile malo bombastičnije pa reko amo udrit neki novi đir.

Pošto smo starkelje i pank iz devedesetih kadkad guramo ko novitadu (ništa protiv panka devedestih), kadkad mi se čini da nešto propuštan. Muzika je uvik bia kanal komunikacije među generacijama. To je danas nekako isparilo. Mi kad tupimo o panku i Crassu u biti zvučimo ko dinosauri. I meni je to ok, ali pošto san skonta da nas u Splitu čitaju i neki ljudi iz totalno drugih đireva i generacija odlučia san potražit taj muzički međugeneracijski kanal koji nije ruzinav i sa šigurecon u uvu. Svako u svoja četiri zida vrti neke svoje gilty pleasure, štuju se neki klasici (jer je prije bilo bolje), a sve novo i novije se ignorira kao hipstersko ili trash. Iako se kadkad stvarno čini da je aktualna muzika koja nije DIY pank smeće čini mi se da postoje pojedinci, u ovom slučaju pojedinke, koji govore isto ono šta i svi ti bendovi na koje se kunemo, ali govoreći neki drugi jezik, stil i kadkad jebeno dobro zvuče. Kadkad i ne, ali degustibus ilitiga o ukusima se ne pabirći. Dakle ovaj prilog je je potraga za nekim novim zvukom koji prati dobro znane političke stavove. Punk beyond punk rekli bi.

Kate Tempest – Storytellerica naše generacije

Britanci imaju dugu povijest storytellinga. Od Canterburyjskih priča do Harry Pottera pričanje priča je u njihovoj kulturi u srži prenošenja emocija, ideja i strahova, sjedenje oko vatre i pričanje priča. Sama srž storytellinga nije samo priča kao forma nego i poruka. Npr. Želite drugima prenijeti da vas nervira neka tema tipa rasizam i umjesto da složite stihove koji će u parolama poput onih u pank pjesmama bjesniti na tu temu kao Voodoo lutku, u storytellingu ispričate priču u kojoj je vaš školski drug samo zato što je Rom završio u zatvoru zbog krađe bicikla dok se lik iz vašeg razreda izvukao s par tisuća kuna kazne za premlaćivanje lika u disku jer mu je tata arhitekt. Onda ćete nekadašnjeg druga Roma 5 godina kasnije sresti na cesti kako vas žica pare jer je beskućnik, a vi ste završili fakultet, ubacit ćete kišu, hladni beton, sivo nebo i dobit ćete atmosferu u kojoj će svakome biti jasno zašto je rasizam sistemska stvar. itd. To je ustvari storytelling. Muzički ekvivalent se zove spoken word. Moram priznat da nisam znao da storytelling ima svoju suvremenu inačicu u Britaniji, kao novi spoken word boom, koji okuplja pjesnikinje, govornike, muzičarke, I općenito vrlo aktivnu scenu u malim klubovima I lokalnim radijima, ali da postoji i za koji redak upoznat ćete predstavnicu žanra koja me oborila s nogu.

Kate Tempest san otkrio u Rotterdamu zimu 2016 na 2017 kad su je u skvotu u kojem sam tad živio s još trideset ljudi svi odjednom počeli slušati i razgovarati o njenim stihovima. Iako nije muzika koja će se vrtjeti na partijima, zaraznije je od većine onoga što ćete čuti na prosječnom skvoterskom

partiju. Ima nešto što vas privuče da isključite sve ostale aparate i poslušate što ovaj dječački, ozbiljni glas ima za reći. U to vrijeme je Kate imala 20 i kusur godina ili tako nešto. Na njezinim albumima muzika je pozadina za tekst koji je uvijek mračan, teatralan I politički masu angažiran i snažan. To je rijetki rap u kojem ćete čuti riječi tipa neplaćena renta, spontani pobačaj, strah od otkaza I sl. Njezini tekstovi nerijetko su portreti britanskih gradova I predgrađa, svakodnevnih situacija rasnog profiliranja od strane pandurije, ali i duboke analize klasnih odnosa, povijesti nasilja i gentrifikacije. Repa kako mladi zapinju u letargiju u svijetu koji troši milijarde na marketing, a kikiriki na uključivanje osamnaestogodišnje cure bez roditelja u društvo ili na pomoć maloljetnim ovisnicima I sl. Penje se u visine gledanja kapitalizma odozgo, ali i u odraze vlastitih strahova I nemoći na licu jedne cure u lokvi kiše ksenofobnog britanskog predgrađa. Jer Engleska o kojoj pjeva Kate Tempest, ona Brexita, mrženja Pakija i Poljaka, gdje vlada Boris Johnson i hipsteri u coffeeshopovima vrlo je slična onoj u kojoj je nastao pank sedamdesetih. Prljava I do zla vraga nepravedna.

Ne znam koju pjesmu da vam preporučim da krenete s njom. Vjerojatno će mnogi okinuti na njen glavni hit *Europe is Lost* s albuma *Let them eat Chaos* iz 2016. Isti album ima više takvih pjesama nabijenih kritičkim tekstovima, mračnim, distopičnim i prerealnim. Semplovi su monotoni i agresivni, taman tu da budu pratnja muzici I stvore ambijent u kojem se miješaju bijes i tjeskoba. Čak i cover (kao i većina njenog coverarta) ima taj krasterski postapokaliptični crno bili dizajn. Da je ne čuješ rekao bi da je belgijski krast koji počinje s Dis. Tipa Disvafel. Ali nije, to je Kate koja s druge pak strane ima meni daleko najbolji album koji se zove *The Book of Traps and Lessons*. Mnogo laganiji album i pogada temama možda više neku generacijsku priču, manje globalno političku. Ali mene je pogodio. Zvuk je pomalo filmski, mračan, ali s tragovima melodije i krajnje cinične melankolije koja će možda nekoga ubaciti u film Toma Waitsa. Album ima jednu emociju ekstra osim bijesa i tjeskobe a to je empatija. I to mi je jako moćno. S tog san albuma kopirao lyricse doli u tekst. Lyricsi za pjesmu *Hold your Own*. Možda nisu najpolitičkiji, ali mislim da mi u proteklim danima milijun puta prođu kroz glavu. Pomažu disati. Osim četiri albuma objavila je I nekoliko romana i zbirki poezije. Jedna od tih knjiga se zove *The Bricks that Built the Houses*. Koja je puna flashbackova iz njenih pjesama. Možda ne najbolja knjiga na svijetu, ali u kombinaciji s njenom muzikom jako zanimljiva. Za Kate mogu na kraju samo napisati da je ja osobno smatram glasom moje generacije, nekih sličnih odrastanja, djeljenih kriza, političkih stavova, šire slike, kao I osobne emocije nošenja sa svijetom koji smo zatekli ovakav kakvog su nam ostavili. Prljav i do zla vraga nepravedan.

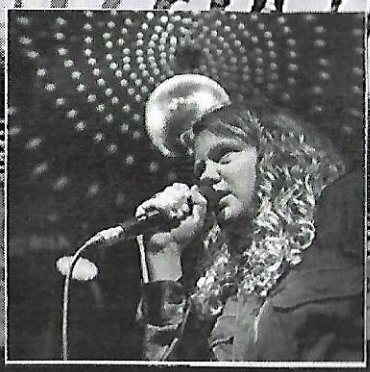

Hold your Own

But, when time pulls lives apart
Hold your own
When everything is fluid, nothing can be known with any certainty
Hold your own
Hold it till you feel it there
As dark and dense and wet as earth
As vast and bright and sweet as air
When all there is is knowing that you feel what you are feeling
Hold your own
Ask your hands to know the things they hold
I know, the days are reeling past in such squealing blasts
But stop for breath and you will know it's yours
Swaying like an open door when storms are coming
Hold
Time is an onslaught, love is a mission
We work for vocations until, in remission
We wish we'd had patience and given more time to our children

EUROPE IS LOST

Feel each decision that you make
Make it, hold it
Hold your own
Hold your lovers
Hold their hands
Hold their breasts in your hands like your hands were their bra
Hold their face in your palms like a prayer
Hold them all night, feel them hold back
Don't hold back
Hold your own
Every pain
Every grievance
Every stab of shame
Every day spent with a demon in your brain giving chase
Hold it
Know the wolves that hunt you
In time, they will be the dogs that bring your slippers
Love them right and you will feel them kiss you when they come to bite
Hot snouts digging out your cuddles with their bloody muzzles
Hold
Nothing you can buy will ever make you more whole
This whole thing thrives on us feeling always incomplete
And it is why we will search for happiness in whatever thing it is we crave in the moment
And it is why we can never really find it there
It is why you will sit there with the lover that you fought for
In the car you sweated years to buy
Wearing the ring you dreamed of all your life
And some part of you will still be unsure that this is what you really want
Stop craving
Hold your own
But if you're satisfied with where you're at, with who you are
You won't need to buy new make-up or new outfits or new pots and pans
To cook new exciting recipes for new exciting people
To make yourself feel like the new exciting person you think you're supposed to be
Happiness, the brand, is not happiness
We are smarter than they think we are
They take us all for idiots, but that's their problem
When we behave like idiots, it becomes our problem
So, hold your own
Breathe deep on a freezing beach
Taste the salt of friendship
Notice the movement of a stranger
Hold your own
And let it be
Catching

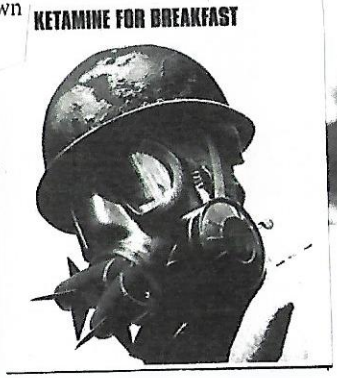

NEPOZNATO O POZNATOME

KO SE MAČA LAĆA.....

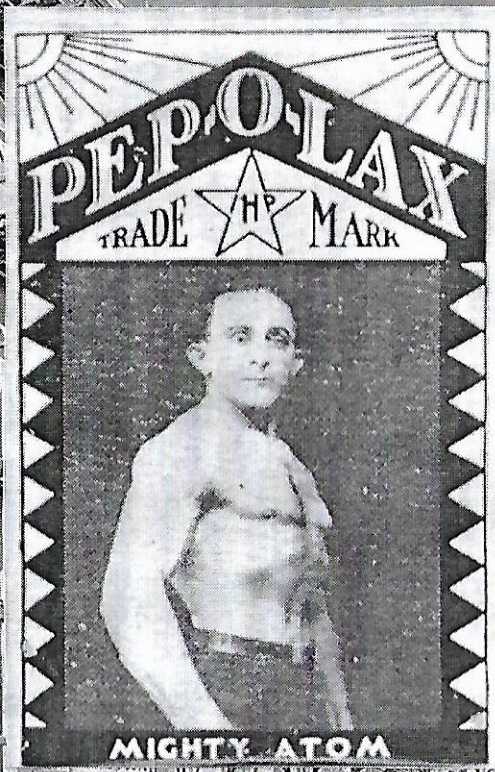

Godine 1939. godine održan je skup nacista u Madison Square Gardenu. Joseph Greenstein, židovski cirkuski snagator poznat kao The Mighty Atom ili "Moćni Atom" (imao je 162cm, 63kile) šetao je kući Manhattanom i vidio natpis na zagradi na kojem je pisalo" ULAZ ZABRANJEN PSIMA I ŽIDOVIMA! " Na katu iste zgrade se sastajala nacistička organizacija Bund koja je upravo imala sastanak pa je prešao preko ulice, unajmio petmetarske ljestve i kupio palicu za bejzbol palicu marke Louisville. Popeo se ljestvama do znaka, razvalio ga i bacio ga u kanal. Čitav skup Bunda sišao je niz stepenice na ulicu. 'Moćni Atom' je zaradio šljivu na oku, ali je poslao osamnaest američkih nacista u bolnicu. Zapis sa suda: Mighty Atom: "Nije to bila borba, bilo je zadovoljstvo" Morao je ići na sud zbog nanošenja teških ozljeda (i drugih optužbi), ali sudac nije mogao vjerovati da takav mali čovjek može nanijeti takvu štetu: Sudac: "Mislite na ovog malog čovjek? On je učinio to? Svima njima? " Svjedok: "Da, časni sude, i onima koji su još u bolnici!" Sudac: "Gospodine Greenstein, ovo su ozbiljne optužbe. Imate li što za reći? " "Yes sir, suče. Svaki put kada sam zamahnuo palicom bio je to base run! " Sudac: "NIJE KRIV! SLUČAJ ZAKLJUČEN! " I potom lupnuo čekićem.

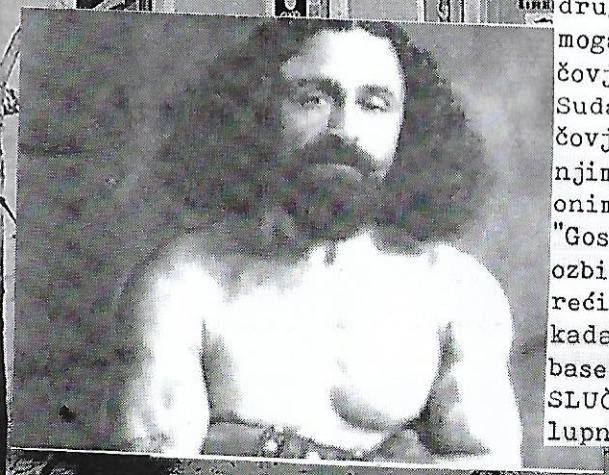

ONE SU BILE OVDJE

"KATKAD SAM MORALA IZIGRAVATI i šeficu", kaže JoAnn Morgan o svojoj 45-godišnjoj karijeri u NASA-i. Kao kontrolor instrumentacije, bila je jedina žena u kontrolnoj sobi Svemirskog centra Kennedy prilikom lansiranja Apolla 11 u srpnju 1969. godine. Pola stoljeća poslije još postoje barijere za žene u znanosti. Ipak, žene koje vidimo ovdje i njihov rad tijekom prošlog stoljeća i dalje impresioniraju i inspiriraju. Neke od njih nisu dobile zasluženo priznanje u svoje doba. Ali, srećom, povijest ih pamti i dan-danas. Kao što reče Marie Curie: "Život nije lak ni za jednu od nas. Ali što da se radi?"

1878. - 1968.

1. LISE MEITNER
FIZIKA FISIJE

Albert Einstein austrijsku je fizičarku nazvao "naša Marie Curie" i to prije nego što je otkrila da se atomska jezgra može rascijepiti. Ona i njezin asistent, nećak Otto Frisch, objasnili su tu pojavu još 1939. i nazvali je nuklearna fisija. Ali zbog predrasuda prema Židovima, njezino je ime izostavljeno iz dokumentacije pa je umjesto nje Nobelovu nagradu 1944. dobio njezin bivši kolega Otto Hahn za doprinos na području kemije.

1879. - NEPOZNATO

2. VERA DANČAKOVA
MATIČNE STANICE

Oglušivši se o želje svojih roditelja da studira likovnu umjetnost, Vera je postala prva profesorica u tadašnjoj Rusiji. Godine 1916. opisala je matične stanice – one koje imaju sposobnost razviti se u mnoštvo različitih tipova stanica u organizmu. Obraćajući se 2001. Forumu akutne leukemije, hematolog Marshall Lichtman rekao je: "Ostatak stoljeća proveli smo samo u popunjavanju detalja njezina eksperimentalnog otkrića!"

1897. - 1984.

3. JANAKI AMMAL
SLAĐA ŠEĆERNA TRSKA

Ova se žena odrekla planirane udaje da bi se posvetila botanici i uspjela je od brojnih sorti šećerne trske u Indiji stvoriti hibrid dovoljno sladak da preraste u industriju od 30 milijuna tona godišnje. Iako su muški kolege često ignorirali njezin rad, Džavaharlal Nehru angažirao ju je da reorganizira instituciju Botanička istraživanja Indije. Za svoj rad dobila je nagradu Padma Shri, jednu od najvećih počasti koje indijski građani mogu dobiti.

1912. - 1997.

4. CHIEN-SHIUNG WU
PRVO NUKLEARNO ORUŽJE

Ova kinesko-američka fizičarka pomogla je u razvoju procesa razbijanja uranija na izotope dok je radila na Projektu Manhattan, koji je stvorio prvo nuklearno oružje. To i neki drugi eksperimenti koje je izvodila donijeli su 1957. Nobelovu nagradu za fiziku, ali nije je dobila ona, nego dvojica muških kolega, Tsung-Dao Lee i Chen Ning Yang. Njezin doprinos nije spomenut.

CIJELO VRIJEME

1920. - 1958.

5. ROSALIND FRANKLIN

FOTO 51: OTKRIVEN DNK

Ova engleska kemičarka prikazala je svoju rendgensku snimku kristaliziranih DNK vlakana na predavanju kojemu je prisustvovao i James Watson. Poslije je tvrdio da je na to jedva obratio pozornost. Njezin Foto 51 otkrio je dvostruki heliks koji su Watson, Crick i Wilkins poslije opisali. Ona je s 37 godina umrla od raka, a njih su trojica 1962. dobili Nobelovu nagradu bez ikakvog spomena njezina doprinosa.

1932. - 2018.

6. PHYLLIS BOLDS

SNAGA STEM PODRUČJA

Ova afroamerička fizičarka provela je karijeru u proučavanju utjecaja vibracija letjelica i dinamike leta u istraživačkom laboratoriju Zrakoplovne baze Wright-Patterson u Ohiju. Njezin je rad bio ključan za ublažavanje negativnih fizičkih utjecaja na vojne, putničke i teretne zrakoplove. Cijelog je života podučavala studente u STEM području i inspirirala nekoliko svojih nasljednica da postanu znanstvenice.

1940. - 2011.

7. WANGARI MAATHAI

OZELENJAVANJE PLANETA

Rođena u seoskoj sredini u Keniji, cijelog je života bila strastveni borac za demokraciju, ljudska prava i zdravu životnu sredinu. Pokret Zeleni pojas, ekološku organizaciju kojoj je cilj poboljšanje života, osobito žena, organiziranom sadnjom drveća po selima, osnovala je 1977. Bila je prva afrička žena koja je dobila Nobelovu nagradu za mir (2004.), a 2009. proglašena je izaslanikom mira UN-a.

1941. - 1981.

8. BEATRICE TINSLEY

ŠIRENJE SVEMIRA

Kad joj je bilo 26 godina suprotstavila se poznatom astronomu Allanu Sandageu. On je rekao da će se svemir jednog dana urušiti, a ona da će se vječno širiti. Ona je bila u pravu. Kad se zbog znanstvene karijere trebala preseliti, razvela se i ostavila dvoje djece s bivšim suprugom. Prije no što je umrla od raka u 40. godini, postala je poznata kao vodeći stručnjak u području evolucije i starenja galaksija.

1945. - 1985.

9. JEAN PURDY

PRVO DIJETE IZ EPRUVETE

Britanska bolničarka i embriologinja bila je jedna od troje znanstvenika čiji je rad 1978. omogućio rođenje Louise Brown, prvog djeteta iz epruvete. Na plaketi u bolnici gdje je obavljena oplodnja sve do 2015. stajala su samo imena njezinih kolega, Roberta Edwardsa i Patricka Steptoea, Edwards je 2010. dobio Nobelovu nagradu iz područja fiziologije, a tada su i Purdyjeva i Steptoe već bili umrli.

OBUCITE MANI

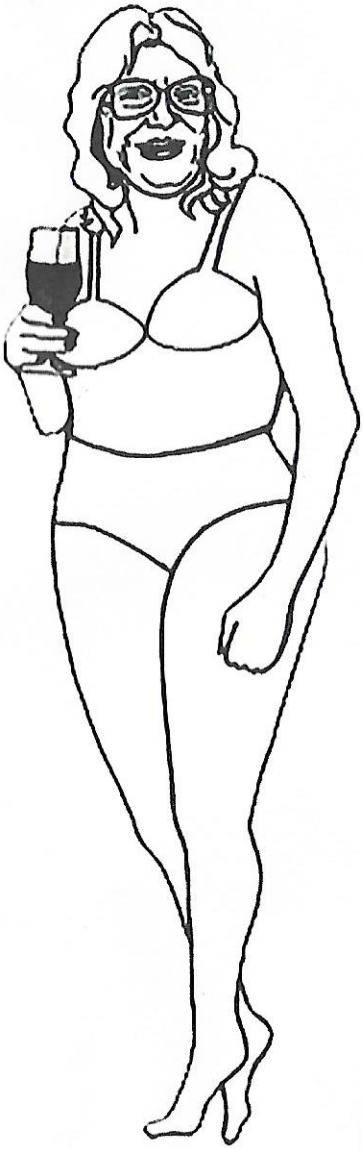

IZVJESTAJ

Overflow

22.02.2020

Kobnog li datuma, a? Ide još jedno izvješće iz kluba Quasimodo. Škljokice na klimi. Nešto se kuha nešto se sprema. Na meniju se opet nalazi oldskul bend, Overflow. Overflow bijaše naime osnovan tamo 90tih u Koprivnici. Kosta na basu (Dejan Kostadinović), Dado na bubnjevima (Dalibor Martinčević), Mali dere ditru (Branimir Živković) i Žika se samo dere (Goran Živković). Nekoliko mjeseci nakon osnutka, Kostu zamjenjuje Kono na basu, jel (Konrad Mulvaj). Ubiti momci su svašta u nadolazećim godinama radili (tourali su oni po cilon svitu). Do 99te su imali četri albuma, 2001. su se malo ki kornjače povukli sa scene. Vraćaju nam se 2005. Nikica, Dado i Žika plus novi basist Zoki (Zoran Piberčnik). Znači, 7 albuma toliko i otprilike singlova i EPova plus ima ih u par kompilacija..Kažu da su oni naši Offspring, ha. A ono, mogu se složit. Gig je počea oko 10 ipo. U 10 je Kvazi bija pust al hvala svemu svi uvik dođu 16 minuta prije svirke. Ekipa za očevid. A šta ću van pričat, bia je Nike. Nike brat uvik prisutan. Bilo je još neke ekipe svih uzrasta al slabo to sve, iskreno očekivala san više ljudi (upoznala san neku tetu, dala mie štapić mira, pa smo popričali. Stara neka pankerica ka, bacile smo koju bazu i adio mare). Šutke je bilo, uvik bude..ja san sidila na bini čekala neki raspašoj al dočekala san jedino -oj. Zajebancija ono, atmosfera je bila posve ugodna unatoć manjku akcije. To mie prejugo, svi se žale da nea svirki, a kad bude, nigdi nikoga na vidiku. Odsvirali su nam ove neke hitiće, normalno dae Dorothy bila na repertuaru. A momci su baš simpatični bili, udrili smo neku čakulu nakon svirke, pravo da van kažen ne znan šta. Demencija, jebiga. Mi smo uspile izvuć priju koja je inaće veliki fan Overflowa, al nije veliki fan vanjskog svita. Cura se rasplesala, bilo joj ludilo. Njoj dobro, svima dobro. Do nekih ponoć je bia gig, nakon toga Štala. Pun kurac ljudi je došlo na Štalu, i radilo šutku na Poison od Coopera. To neću baš komentirat, ja san se nakon svirke izgubila u mnoštvu opcija koje su ostale, tj. koje je noć pružala. Sve u svemu, ako niste bili trealo bi van bit ža, a bude li ponovo prilike, definitivno se ne treba dvoumit kad je solucija dosta jasna. Jel mi bilo dobro, je. Bilo mi je jebeno. Jel mi ostalo para u novčaniku? Nije. Klasika.

POEZIJA:

MANIFEST LJUBAVI

Prostrimo bijele kosti, prostrimo blještave kosti
Nemamo druge zastave: krv je oslijepila sunce.
Stare trublje proljeća, mlada zvona slobode
Zvonite, zovite ljubav, neka se u njoj smiri
Crna misao čovjeka, metalna duša svijeta.

Ja sam ljubav i molim: prostrimo bijedne kosti
Ja sam ljubav i vičem: prostrimo sunčane kosti
Ja sam kostur, i kosti mojih kostiju su jutro
Ja sam ljubav i kosti mojih kostiju su ljubav
Ja sam ljubav, i ne znam gdje je počinak ljubavi.

Vesna Parun

DRŽAVNI SEMAFOR

Među državama grade se mostovi
a među županijama brvna.
Gdje mostove grade državni lopovi,
sva se brvnara drma.
A povijest je kak dimnjačar crna.

Vesna Parun

THE RUTS

RUTS

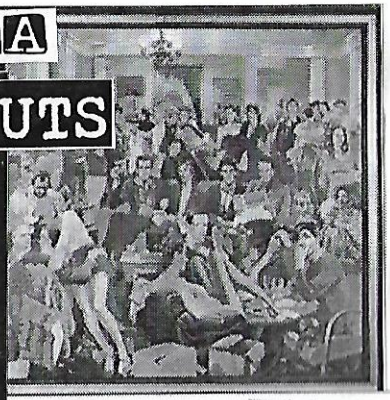

The Ruts su osnovani 18. kolovoza 1977. A prvu svirku su odradili u Target pub-u u Northoltu, Middlesex. Bend su bili pjevač Malcolm Owen (rođen 12. prosinca 1953.) gitarist Paul Fox , (1951) basist John "Segs" Jennings, (1956) i bubnjar Dave Ruffy (1952) koji je s basa prešao na bubnjeve nakon što ih je originalni bubnjar Paul Mattocks napustio i počeo djelovati u antirasističkim akcijama u sklopu kolektiva Misty in Roots People Unite sa sjedištem u Southallu u zapadnom Londonu, gdje je u to vrijeme odradivao nekoliko benefita za festival Rock Against Racism. Iako su za bend često govorilida dolazi iz Southall-a, Owen je bio iz Hayes-a, Fox se 1960. preselio iz Kilburna u Hayes, dok su Ruffy i Segs živjeli u Južnom Londonu. Ruffy je rođen u Yorku, ali svoje je formativne godine proveo u londonskom East end-u, dok je Segs odrastao u Southendu, a rođen je u East Endu. Prijatelji još iz škole imena Hayes Manor koju su pohadali I gdje su se upoznali, Fox i Owen dijelili su obostrano zanimanje za glazbu koje se nastavilo I nakon što su završili školu. Početkom 1970-ih zajedno su živjeli u zajednici na otoku Anglesey, kraj obale Sjevernog Walesa, gdje su sa Paulom Mattockom osnovali rock sastav zvan Aslan u kojem je Paul svirao flautu , gitaru i klavijature, a kasnije je postao prvi bubnjar Ruts-a. PTT inženjer Jennings se susreo 1976. godine sa Ruffy-em koji je u to vrijeme bio vlasnik music shopa I koji mu je prodao majicu od Ramonesa I nakon dužeg razgovora sa Ruffy- em zainteresirao se za punk. U meduvremenu, Owenovo zanimanje za punk probudilo se kad je vidio Sex Pistolse uživo. U to vrijeme Fox je svirao s Ruffyjem u funk bendu Hit and Run, u kojem su bili i JD Nicholas koji se kasnije pridružio bendu The Commodores u SAD-u i šesnaestogodišnji saksofonist Gary Barnacle , koji je kasnije svirao na nekoliko pjesama Ruts-a , Hit and Run bili su cover bend I ujspjeli su

objaviti jedan singl, verziju hita Sam the Sham i Pharoahs iz 1965. benda " Wooly Bully" Početna povijest Rutsa opisana je u audio intervjuu s Jenningsom, koji je vodio Alan Parker, a koji se pojavljuje na albumu Bustin 'Out. Dana 16. rujna 1977, The Ruts su debitirali uživo, svirajući tri pjesme tijekom pauze u setu g. Softyja (još jednog Foxovog benda) u The Target u Northoltu, Middlesex . Owenova supruga Roxina Stone toliko je iznenadena njegovom agresivnošću da nije bila sigurna dali je to Malcolm na pozornici. Prve pjesme Ruts-a koje su snimljene u studiju The Former Orange u londonskom Covent Gardenu 1. listopada 1977. bile su "Stepping Bondage", "Rich Bitch", "Out of Order", "I Ain't Sofistified" i "Lobotomy". Grupa se počela razvijati i postajala sve više avanturistička, uklapajući reggae i dub elemente u svoj repertoar. Dave Ruffy vratio se na bubnjeve i regrutiran je novi basist, 'Segs' Jennings. Novi line-up Rutsa predstavljen je uz podršku Wayne County and the Electric Chairs u gradskoj vijećnici High Wycombe, 25. siječnja 1978. godine. Prvi singl Ruts-a, "In a Rut", konačno je objavljen na People Unite u siječnju 1979. godine, a snimljen je 24. travnja 1978. U studiu Free Range. Anti-heroinska tirada "H-Eyes" snimljena je na B-strani. John Peel izrazio je svoje divljenje grupi u eteru (što se može čuti na retrospektivnom snimku radijske emisije iz 1978. na albumu In a Can) i nastup na BBC-u uslijedio je u istom mjesecu. David Jensen također je predstavio sastav na njihovom sljedećem nastupu, također snimljenom za BBC u veljači 1979. Drugi Peel session slijedio je u svibnju 1979. Godine 1979. nakon slučajnog susreta s bubnjarom The Damned-a Rat Rat Scabiesom , bend je obišao Veliku Britaniju kao predgrupa Damnedu. Bootleg njihovog 3 November slot-a na Sveučilištu Strathclyde uključuje izvedbu pjesme „ Love Song " The Damned-a , kao i cover verziju za rock and

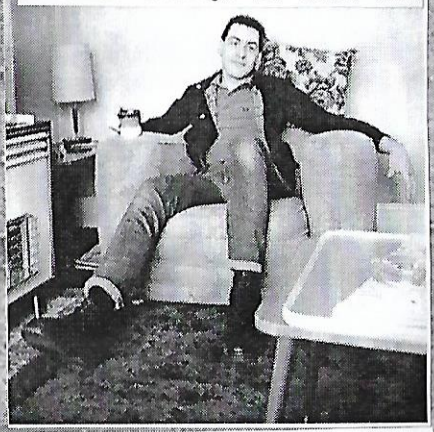

roll pjesme „ Blue Suede Shoes ". U tom su razdoblju Damned svirali i live obrade sa albuma "In a Rut", o čemu svjedoči album Noise: The Best of The Damned Live. U lipnju, njihov prvi singl u produkciji Richarda Bransona i Virgin Records " Babylon's Burning " postaje UK Top 10 hit , dosegnuvši broj 7 na UK Singles Chart , što ih je dovelo na BBC u emisiju Top of the Pops. Drugi singl na labelu Virgin "Something that I said" uslijedio je u kolovozu 1979. godine i omogućio drugi nastup na Top of the Pops . Na B strani singla bila je reggae pjesma "Give youth the chance" (poznata i kao "Blackman's Pinch") koja je prvotno snimljena na John Peel sessionu u svibnju. Njihov debitantski album The Crack producirao je Mick Glossop, a objavio ga je u rujnu 1979,

dosegnuvši broj 16 na UK Albums Chart . Dva singla " Babylon's Burning " i "Something that I said" ponovno su snimljena za album. Dodan sa albuma, bend je za treći singl na Virgin labelu, koji je objavljen krajem listopada 1979. izabrao roots reggae pjesmu „Jah war", koja pjeva o nasilju Metropolitan Police's Special Patrol Group za vrijeme nereda u Southallu koji su se odvili u travnju 1979. Ipak , BBC je odbio da ga reproducira, označivši pjesmu "previše političkom". 11. veljače 1980. bend se vratio u BBC-jev studio na svoj treći Peel session, sa kojega su se dvije pjesme - "Demolition Dancing" i "Secret Soldiers", kasnije pojavile na Virginovom posthumnom albumu Grin & Bear It. U to je vrijeme pjevač Malcolm Owen imao mnogo zdravstvenih problema; nekakvu kombinaciju grlobolje i ovisnosti o heroinu. Suprotno nekim kasnijim izvješćima, koji su sugerirali da je počeo uzimati heroin kad ga je Roxina napustila, Owen se "igrao" sa heroinom još od vremena koje su on i Fox proveli u Walesu. Dogovorena je turneja u Velikoj Britaniji, turneja „ Back to Blighty ", ali su neki datumi morali biti otkazani zbog Owenovog stanja. Ispostavilo se da je posljednji Ruts-ov nastup sa Owenom održan u Plymouth Polytechnic , 26. veljače 1980. Na 27. ožujka 1980., Ruts su objavili svoj peti singl, " Staring at the Rude Boys ", njihov osvrt na brzorastuću Two tone scenu. Podržala ga je još jedna reggae pjesma " Love in Vain ". Singl je stigao je do 22. mjesta na UK Singles Chart. "Staring at the Rude Boys" su obradili američki hardcore bend Dag Nasty 1987. godine, ali i britanski hardcore punk bend Gallows 2007. Ruts je imao podršku Laurela Aitkena koji je u travnju 1980. godine potpiso za izdavačku kuću I-Spy Records. Aitken je također podržao i Secret Affair na Peel sessonu za BBC Radio 1, u travnju 1980. kao I na njihovoj slijedećoj turneji. Postava su bili Aitken, Fox, Jennings, Ruffy, Owen i Barnacle. Kasnije je bend odsvirao za Aitkena njegov singl "Rudi Got Married". S posljednjom rasprodanom britanskom i američkom turnejom, bend je započeo rad na svom drugom albumu početkom 1980. godine. Nakon što su bili prisiljeni otkazati niz datuma britanske turneje, ostala tri člana benda otpustila su svog frontmena zbog njegove ovisnosti o drogama, nedugo nakon dovršetka rada na njihovom sljedećem singlu, " West One (Shine on Me)". Nakon pregovora Owen se nakratko pridružio bendu. Unatoč tome što je proveo dio svog života u kući svojih roditelja, bez mrlje, Malcolm Owen pronađen je mrtav u kupaonici kuće svojih roditelja u Hayesu, od predoziranja heroinom 14. srpnja 1980. u dobi od 26 godina. Proročki, pjesma "H-eyes", koja je bila B-strana njihovog prvog singla "In a Rut", bila je pjesma protiv upotrebe heroina i dvije druge pjesme, "Dope for Guns" s albuma The Crack , plus reggae lament "Love in Vain" ("ne želim te više u naručju") bile su i pjesme protiv droge. Godinu dana kasnije, The Damned napisao je pjesmu "The Limit Club" o njihovom pokojnom prijatelju u kojem spominje "velvet claws(baršunaste kande)" o kojima je

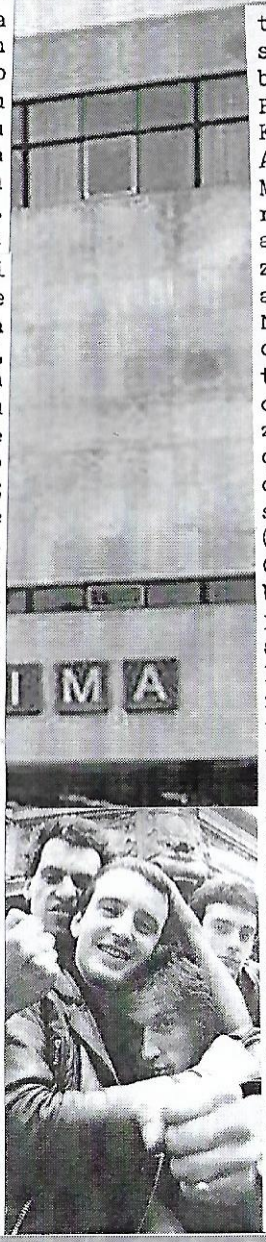

Fox razgovarao, pozivajući se na Owenovu ovisnost o heroinu. Na dan 22. kolovoza 1980. objavljen je šesti i posljednji singl benda, "West One (Shine on Me)". Koproducirani od strane samog benda koji su se "počeli gnjaviti glazbenim poslom" (prema Jenningsu u audio intervjuu o "Bustin 'Out"), pjesma je napravljena kao dub remix. B-strana je bila "The Crack", lagana mini-repriza njihovog debitantskog albuma snimljenog u više glazbenih stilova. Najbolji plasman bilo je 43. mjesto na UK Singles Chart. Kasnije 1980. godine Virgin je izdao drugi album, kompilaciju singlova, demo zapisa i pjesama uživo pod nazivom Grin & Bear It . Tri live pjesme - "SUS", " Babylon's Burning " i "Society" snimljene su za Chorus , francusku TV emisiju, u siječnju iste godine. Kad je to kasnije ponovo objavljeno na CD-u, dodani su rani naslovi "Stepping Bondage", "Lobotomy" i "Rich Bitch". Godine 1980. se također vidila suradnja preostalih članova benda s Kevinom Coyneom na jednoj polovici njegovog dvostrukog albuma, Sanity Stomp . Godine 1981. nastupili su kao prateći bend francuske pjevačice Valérie Lagrange na njenom albumu Chez Moi . Bend je nastavio kao Ruts DC (DC koji stoji za talijanski termin da capo , što znači "natrag na početak") u različitom glazbenom smislu. Objavili su dva albuma, Animal Now (svibanj 1981. na Virginu) i Rhythm Collision (srpanj 1982. na Bohemian Records), potonji u suradnji s Mad Professor , poznatim dub producentom . Ruts DC podijelio se 1983. godine. Na početku 1987. Dojo Records i Castle Communications izdali su RUTS LIVE, jedanaesti album s licencom Link Link Communications (DOJO LP52). Sredinom 1987. BBC etiketa Strange Fruit okupila je tri grupe na Radio One za album Peel Session: The Ruts . Uskoro su uslijedili albumi uživo, uključujući BBC Radio One na koncertu (Windsong) snimljenom u londonskom Paris Theatre 7. srpnja 1979., Ruts Live (Dojo) i Live and Loud! Virgin su 1992. objavili The Ruts vs. The Skids EP kako bi promovirali svoj kompilacijski album Three Minute Heroes . "In a Rut" i " Babylon's Burning " postavljeni su protiv Skida " Into the Valley " i "Working for the Yankee Dollar". Demolition Dancing (1994.) bio je album live pjesama snimljenih 1979. godine, od kojih su na dvije - " Shakin 'All Over " i "In A Rut" - nastupili članovi grupe The Damned. Također 1994. godine, njemačka diskografska kuća Vince Lombardy Highschool Records objavila je album Rules koji je sadržavao šesnaest pjesama The Ruts and Ruts DC, uključujući "Last Exit", prethodno neobjavljenu

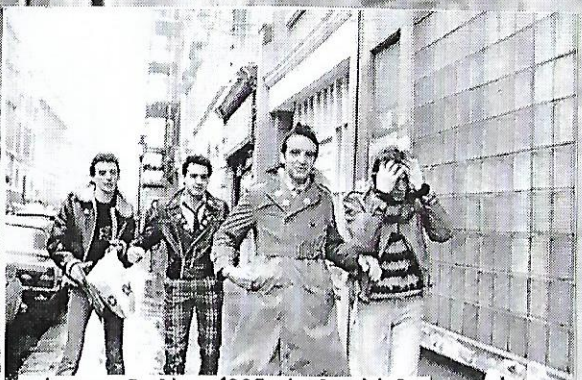

pjesmu. Godina 1995. je donijela Something That I Said -Best of The Ruts album, (ponovno objavljen u ožujku 2003., a EMI Gold 2005.). Ruts: In a Can (2000) bio je live album nastupa sa tri sesije u razdoblju prije potpisivanja sa Virginom, album koji je zapakiran u metalnoj kutiji. Fox, Jennings i Ruffy sastavili su i preradili ovo izdanje te su također isporučili linkove. 2001. godine Virgin je izdao Bustin 'Out - The Essential Ruts Collection na CD-u. Na izdanje su uključili i "Denial", prethodno neobjavljeni instrumentalni zapis. "Bustin 'Out" je zaokružen dvadesetominutnim intervjuom s Jenningsom. Iste godine, na Snapper-u u Velikoj Britaniji pojavio se CD s 2 diska, Criminal Minds . Drugi disk bio je reizdanje Live and Loud! iz 1987. Anagram Records osmislio je zbirku neobjavljenih pjesama i alternativnih verzija za njihov album od šesnaest pjesama, In a Rut 2002. (reizdan je 2008). Sastav je uključivao isječak Johna Peela koji je hvalio "In a Rut" i ponudio je slušaocima savjet kako dobiti primjerak ako ga nema u njihovoj lokalnoj trgovini. Babylon's Burning Reconstructed (2005) bio je počasni album najpoznatijoj pjesmi benda, remiksiranoj šesnaest različitih puta od strane bendova kao što su Die Toten Hosen , Don Letts , Dreadzone i Groove Corporation. Širok raspon remiksa uključivao je beatbox , bubanj i bas i ambijentalno preuređivanje. Fox je izašao iz polu-umirovljenja kako bi na bubnjevima svirao pjesme Rutsa kao Foxy's Ruts sa sinom Lawrenceom. Foxy's Ruts bili su predgrupa bendu Bad Manners na njihovoj božićnoj turneji po Velikoj Britaniji u prosincu 2006. Dva retrospektivna albuma uživo pojavila su se 2006. Get Out of It !! gdje je predstavljeno osamnaest pjesama, uključujući rani broj benda sa seksualnim temama, "Gotta Little Number" (također pod nazivom "Stepping Bondage") iz londonske emisije Marquee, 19. srpnja 1979. (te su se ploče također pojavile kao Marquee 1979 i Ruts 1979 - Marquee Klub). Live at Deeply Vale predstavio je trinaest pjesama izvedenih u srpnju 1978. snimljenih na besplatnom festivalu Deeply Vale koji se svake godine održavao u blizini Buryja blizu Manchestera . Povijest i tragedija benda mnogo je dokumentirana, a najbolje je opisana u knjizi Love in Vain.

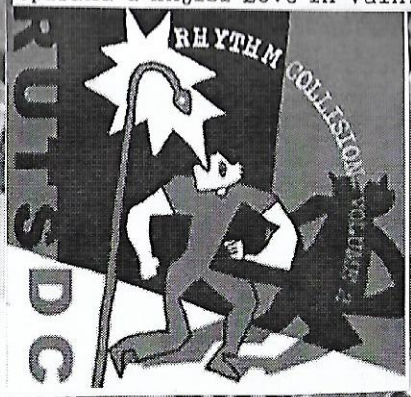

FELJTON

BRIGATE ROSSE

CRVENE BRIGADE

2 DIO

Međutim, javnost nije pozitivno reagirala na ovaj teroristički čin, a to se vidjelo već na sahrani petorice Morovih tjelesnih čuvara kada se okupilo stotinjak tisuća ljudi. Posljednjem ispraćaju nazočili su kako predstavnici demokršćana tako i komunista. I u samim ljevičarskim listovima, komunističkom glasilu Unita te socijalističkom Avanti zared ale su se oštre osude ovog terorističkog akta.

Morova tijela osnovano je parlamentarno povjerenstvo koje je trebalo istražiti ovu otmicu. Jedan od članova tog povjerenstva Sergio Flamigni, član demokršćanske stranke, tvrdi kako je povjerenstvo što je više istraživalo otmicu nailazilo na sve više kontradikcija. Primjerice, u oružanom prepadu koje su izveli teroristi ispucana su 92 okvira za strojnice, a od kojih su 49 ispucani iz istog oružja. To daje naslutiti da je jedna jedina osoba obavila najveći dio posla. No, samo je jedan od petorice Morovih tjelohranitelja uspio izvaditi pištolj ali ne i zapucati, dok je Moro prošao bez ozljede. Istovremeno prepad je trajao manje od minute, što dovodi do zaključka da je u prepadu morao sudjelovati elitni ubojica. Sumnje u službenu verziju otmice pobuđuje i podatak da je na dan Morove otmice na rimskoj radio postaji vijest o otmici emitirana u 8:30 h, a on je otet tek 34 minute kasnije. Iznenađuje i podatak da je dva dana nakon otmice policija na tragu otmičarima. Slijedeći trag istražitelji dolaze u zgradu u Ulici Gradioli i pretresaju sve stanove osim jednoga. Kasnije će se ispostaviti da je upravo u tom stanu boravio Mario Moretti, čovjek koji je sudjelovao u otmici Alda Mora i svakodnevno ga isptivao tijekom zatočeništva. Jedan od otmičara, Alberto Franceschini, govoreći o Morovoj otmici kasnije će izjaviti: "Tijekom Morove otmice shvatili smo da postoji niz čudnovatih događaja koje smo u početku pripisivali nevjerojatnoj neučinkovitosti. Rekli smo - ako nam netko hoće pomoći to je u redu, ako nam netko pomaže onda ćemo pobijediti uz pomoć naših nepoznatih simpatizera."

U potrazi za Morom talijanska je država mobilizirala 35.000 vojnika i policajaca, ali potraga nije dala nikakvih rezultata. U otmicu se potom umiješala i kalabrijska mafija čiji su predstavnici stupili u kontakt s demokršćanskim zastupnikom u talijanskom parlamentu Benitom Cazzolom. Kalabreški mafijaši povjerili su Cazzolu kako znaju gdje je zatočen Aldo Moro i potom su mu dali adresu zgrade u Ulici Gradioli koju je policija već ranije pretresala. Dobivenu informaciju zastupnik Cazzolo je proslijedio policiji, ali reakcije redarstvenih snaga nije bilo.

I budući predsjednik Italije Romano Prodi došao je do informacije gdje je zatočen Moro (i on je tvrdio da je riječ o Ulici Gradioli) te je o tome je obavijestio ministra unutarnjih poslova Cossigu. Na to mu je Cossiga uzvratio kako u Rimu ne postoji Ulica Gradoli! No, zato je izvedena predstava za javnost u selu Gradoli udaljenom stotinjak kilometara od Rima gdje je gotovo cijeli dan 50 policajaca opsjedalo selo. Nešto kasnije u javnosti je objavljena navdona izjava Crvenih brigada - Komunike broj 7 - u kojoj se tvrdi da je Moro ubijen te da njegovo tijelo leži na dnu jezera Duchessa. Organizirana je potraga na jezeru, ali ronioci nisu uspjeli ništa pronaći. Poslije će se ispostaviti kako je bila riječ o lažnoj vijesti koju je u javnost pustila talijanska obavještajna služba. Zašto je to učinjeno nikada nije razjašnjeno. Unatoč lažnoj vijesti potraga nije stala - prema uputama ministra unutarnjih poslova Cossige i dalje e tragalo za Morovi tijelom. No, sada je potraga prebačena u planine gdje se u dubokom snijegu i ledu

EDIZIONE STRAORDINARIA

l'Unità

EDIZIONE STRAORDINARIA

L'efferato crimine delle BR offende e sfida la coscienza civile di tutti gli italiani

ASSASSINATO ALDO MORO

Il corpo in un'auto nel centro di Roma

tragalo za tijelom Alda Mora. Takvo što bilo je posve neobično jer Crvene brigade su bile isključivo urbana gerila te nikada prije ni poslije nisu svoje žrtve napadale ili ubijale izvan naseljenih mjesta. Na koncu i ova je pretraga završila bezuspješno. Da situacija bude čudnija cijelo to vrijeme dok je trajala potraga za Morovim tijelom on je još uvijek bio živ. S obzirom da je upravo Moro bio najvaterniji pristaša postizanja tzv. povijesnog kompromisa kojim bi se komunistima konačno dao

djelić vlasti moglo bi se pretpostaviti kako se ta ideja nekim ljudima na desnom političkom spektru uopće nije svidjela. Lako je moguće da su upravo iz tog razloga neki od njih kočili istragu i na taj način pomagali teroristima. Ukoliko bi Aldo Moro bio ubijen s njegovom smrću propala bi i zamisao o uključivanju komunista u najviše vrhove državne vlasti.Neki analitičari smatraju kako je drugi jaki čovjek demokršćana Giulio Andreotti jednostavno iskoristio priliku i riješio se unutarstranačkog suparnika. Da ovo posljednja pretpostavka možda nije bez osnova potvrdile su i Morove bilješke koje su nadene u jednom od skrovišta Crvenih brigada u kojima je Moro Gulia Andreottija nazvao zmijom, Francesca Cossigu zločinačkom šeprtljom, a tajnika stranke Benigna Zaccagninija nesposobnom izdajicom.

OTMICA GENERALA DOZIERA

Kada je Aldo Moro počeo vjerovati da je prepušten sudbini odlučio je brigadistima iznijeti svoja saznanja koja bi ih mogla zanimati. Svojim otmičarima ispričao je sve što je znao o dužnosnicima NATO pakta u Italiji - tko su oni, gdje borave i na kojim su položajima. Pri tome je spomenuo i ime američkog brigadnog generala Jamesa Lee Doziera. Riječ je bila o zamjeniku zapovjednika logistike i administracije pri južnom krilu NATO saveza i najviše ranigranom američkom časniku u tom zapovjedništvu. Zvučna funkcija koja je, pokazati će

vrijeme, bila dovoljno zanimljiva Crvenim brigadama. Tri godine nakon Morove otmice, 27. travnja 1981., brigadisti su oteli generala Doziera. U njego stan ušli su prerušeni u vodoinstalatere, što je bio neoibčan drzak i smion pothvat ako se uzme u obzir da je Dozier običavao koristiti javni prijevoz na putu od stana do posla i samim time predstavljao je laku metu. U stanu je boravila i Dozierova supruga koju su zavezali, stavili joj povez na oči i zapušili usta. Upadom u stan tako važne osobe brigadisti su željeli poslati poruku do kuda seže njihova moć tj. da nitko i nigdje nije siguran. U stanu su sačekali da se general

vrati s posla i udarili ga drškom pištolja u glavu kako bi ga onesvijestili. Zatim su žrtvu stavili u prtljažnik svog vozila i odvezli se u tzv. narodni zatvor. Zapravo je bila riječ o konspirativnom stanu Crvenih brigada u predgrađu Padove. Tu su američkog generala smjestili u veliki šator podignut unutar stana, a unutar tog velikog šatora podigli su još jedan manji.

Nakon ove otmice cijeli sjever Italije preplavili su karabinjeri tragajući za Dozierom i njegovim otmičarima. Na cestama karabinjeri su učestalo radili provjere vozila i putnika. Provjeravan je svaki mogući trag, a kao pomoć istražiteljima iz Sjedinjenih Država došlo je šest antiterorističkih stručnjaka. Pomaka u istrazi i novih tragova nije bilo i talijanska vojna obavještana služba SISMI (Servizio per le Informazioni e la Sicurezza Militare) odlučila je potajice zatražiti pomoć mafije. Magazin Time u broju od 28. veljače 1983. godine objavio je članak u kojem je opisano kako je tekla da neobičana suradnja: "Trebalo je samo dva dana da čelnici SISMI-ja, talijanske obavještajne službe, odluče da bi možda moglo biti od koristi obratiti se mafiji kako bi pomogla u pronalasku generala Doziera. SISMI je znao da bi došlo do skandala kad bi se saznalo da je talijanska vladina agencija izravno kontaktirala s mafijom. Zato je razrađen suptilan plan. Pristupit će se mafijašima u Sjedinjenim Državama od kojih će se zatražiti da stupe u vezu sa svojim kolegama u Italiji. Marcello Campione, tada vojni ataše u taljanskoj misiji pri Ujedinjenim narodima stupio je u kontakt s njujorškom mafijom. Radeći pod kodnim imenom Krojač, Campione je doveden do uticajnog mafijaškog savjetnika u Brooklynu koji živi, između ostalog, i od pomaganja Talijanima da uđu u Sjedinjene Države. Debeljko, pod tim je imenom savjetnik poznat u svijetu podzemlja, pristao je Campionea upoznati s jednim talijanskim mafijašem koji je pobjegao u Sjedinjene Države." Na koncu doznalo se za tri moguće lokacije na kojima je mogao biti Dozier i odlučeno je da snage sigurnosti izvrše prepad istovremeno na sva tri mjesta i pokušaju osloboditi generala Doziera. Nakon šest tjedana provedenih u zatočeništvu Dozier je konačno osloboden. Iste godine rimski tjednik L'Espresso objavio je tekst svog novinara koji je tvrdio kako su podaci o mjestu Dozierova utamničenja dobiveni torturom. Ministar unutarnjih poslova Virginio Rognoni zanijekao je tu informaciju, ali novinar je ipak nekim čudom potom

završio u zatvoru. Tri desetljeća kasnije u javnost će dospjeti izvješće koje je podnio policajacSalvatore Genova, koji je bio sudionik istrage, i u kojem je službeno nadređenima prijavio da su tijekim ispitivanja uhićenici mučeni. U svom izvješću Genova tvrdi da je brigadist Nazareno Mantovani mučen metodom waterboardinga - u usta mu je gurana sol, a slana voda sipana kroz cijev zabodena mu je izravno u želudac. Kako Mantovani nije popuštao ni pri najgorem mučenju ista je metoda primjenjena na drugom uhićenom brigadistu Ruggeru Voliniju, ali ni on se nije slomio tijekom mučenja. Na koncu istražitelji su pred Volinija doveli njegovu djevojku Elisabettu Arcangeli i mučili je tako što su joj kliještima čupali bradavice na dojkama i silovali je pendrekom dok je ona urlala od užasnih bolova. Volini je nakon toga odlučio progovoriti samo kako bi spasio djevojku. Njegov iskaz potvrdio je i treći uhićeni brigadist Antonio Savasta koji je, nakon što je vidio što se dogodilo, odlučio progovoriti bez mučenja.

MASOVNA UHIĆENJA

Tri mjeseca nakon Dozierova oslobađanja talijanska je vlada pokrenula veliku akciju uhićenja brigadista. Samo u periodu između prosinca 1981. i ožujka 1982. uhićeno je preko 200 pripadnika Crvenih brigada. Uhićenicima su uskraćena i neka od prava koje inače uhićene osobe imaju - nisu im dopušteni telefonski pozivi i nisu smjeli primati pakete. Bio je to početak kraja moći Crvenih brigada premda one nikad nisu do kraja uništene, ali je njihova moć i brojnost svedena na gotovo zanemariv obim. Prekretnica u povijesti Crvenih brigada i pad njihova utjecaja zapravo je dogodila nakon otmice i ubojstva Alda Mora. Pokazalo se kako je on bio posve kriva meta jer je zbog svoje politike postizanja kompromisa s komunistima uživao i velik ugled među talijanskim ljevičarima. To je bila ključna, ali ne i jedina greška brigadista. Nakon Morove otmice Crvene su brigade sve više griješile u odabiru meta. Primjerice, 24. siječnja 1979. godine ubile su sindikalistu i pripadnika Komunističke stranke Guida Rossu. Odluka za njegovo smaknuće donesena je nakon što je vlastima prijavio jednog brigadistu koji je dijelio letke u tvornici te je nakon uhićenja i svjedočio protiv njega na sudu. Na talijanskoj ljevici takvo ubojstvo nije imalo niti malo pozitivan odjek. To se zorno vidjelo na sprovodu Guida Rosse gdje se pojavilo više stotina tisuća ljudi, a većinom su to bili radnici. Generalni tajnik Komunističke partije Italije Enrico Berlignuer poslao je

brzojav u kojemu je, osvrćući se na teroristički čin izjavio: "To je izraz njihove izolacije i političke impotencije." Nakon takve izjave čelnika talijanskih komunista i među samim brigadistima došlo je do sukoba.
U organizaciji, čak u samoj Strateškoj direkciji, poojavila se struja koja je izravno napala začetnika Crvenih brigada Renata Curcia i optuživši ga kako je sve što je radio bilo krivo. Ta je struja tvrdila kako su unatoč brojnim terorističkim akcijama izostali rezultati jer kapitalistička država i njezin ustroj nisu srušeni. Štoviše, nije bilo čak ni znakova koji bi upućivali na promjenu trenutačnog stanja. Iz toga se izvlačio zaključak kako je postojeći oblik borbe besmislen, a zbog svega što su učinili narod brigadiste više ne doživljava kao borce za slobodu već ih smatra terorostima. Sve je kulminiralo time da je Curcio optužen da je tiranin koji bi bio gori od Robespierrea ukoliko bi došao na vlast. Njegovi protivnici unutar organizacije nazivali su ga >fachinello (tal. mali fašist). Nakon unutarnjeg sukoba terorističke akcije nisu prestale, ali njihov obim i značaj sve se više smanjivao. S druge strane bilo je sve više uhićenih brigadista koji su se nagodili s vlastima te zauzvrat odlučili ispričati sve što znaju o svojim donedavnim sudrugovima. Posljedično, to je dovodilo do novih uhićenja te se tako smanjivao broj aktivnih brigadista koji bi mogli izvoditi terorističke akcije. U fokus talijanske javnosti Crvene su brigade ponovno su na kratko došle 1999. godine kada su ubile Massima D'Antonu, savjetnika tadašnjeg talijanskog premijera Massima D'Aleme. Tri godine kasnije (2002.) iz istog je pištolja ubijen ekonomski savjetnik premijera Silvija Berlusconija Marco Biaggi. No, ti napadi bili su samo blijeda sjena terorističke organizacije koja je sedamdesetih i osamdesetih godina 20. stoljeća sijala strah diljem Italije. Crvene brigade više nemaju niti snagu, a još manje značaj kakav su imali zadnjih desetljeća prošlog stoljeća kada su se ubrajale među najozbiljnije prijetnje talijanskoj državi u njezinoj suvremenoj povijesti. Unatoč intezivnom policijskom progonu te nazdoru obavještajnih agencija Crvene su brigade više od 15 godina uspjevale držati Italiju u strahu. To najviše mogu zahvaliti tzv. "mekoj potpori" koja je bila iznimno široka. Potporu su uspjeli dobivati jer su građani gotovo svakodnevno uviđali nepravde, nejednakosti u talijanskom društvu te shvaćali nužnost promjena u društvu u kojem žive.

OSVRT NA STRIP:

Deseta stepenica najvećeg djela stripovske umjetnosti seže u najdublje oceane ljudske svijesti. Djelovanje na običnog promatrača postaje suspektno i akutno. Nepredvidivom lakoćom načina transferiranja oblika iz autorovog uma na papir postiže se neprevaziđena povezanost sa konzumentom. Autor je svojim senzibilitetom utkao najtajnije dijelove svoje svijesti, svojom tankoćutnošću oplemenio je stvaran svijet unoseći surealne emocije koje niti jednog gledaoca ne mogu ostaviti ravnodušnim. Duljim gledanjem ili promatranjem dolazite u opasnost i iskušenje koje ni dr. Hoffman nije uspio podastrijeti i zato dragi vlasniče ovog broja Bete Vulgaris sačuvaj ovaj broj jer će zasigurno ovaj monumentalni umjetnički eksponat u budućnosti imati vrijednost koja će iza broja jedan zaslužiti još desetak nula.

RICETA BROJA:

Poštovani prijatelji kuhinje za ovaj deseti broj donosimi Vam jedan lagani recept za fino toplo predjelo od bundeve. Znan da je kraj sezone, ali još uvijek se može naći kakva tikva, pogotovo na akciji, od koje se može uraditi sijaset jela koja su u najmanju ruku slatka. Svi kuvaju juvu ili je jednostvno stave u pečnicu sa ostalim namirnicama, ovdje ćemo dodati još malo mašte I kreativnosti, začin iz daleke Indije,ž I manistru, a sve u svrhu da dobijemo jednostavno jelo koje možemo poslužiti bez imalo crvenila u obrazima. Suma sumarum: brzo, jednostavno, ukusno. Pa da vidimo:

Manistra od tikve I kikirikia

Sastojci:

- 600 grama bundeve(isić na kockice)
- 3 žlice ulja
- 1 žličica soli
- 2 žličice curry-a u prahu

Peč triba zagrijat na 200 C, a u vatrostalni sud pomišat sve skupa. I kockice od bundeve, ulje, curry i sol I to peč po ure. U međuvremenu triba pripremit toć o kikirikija.

Sastojci za toć:

- 1 ćikara oguljenik sjemenki o suncokreta
- Otprilike dec ipo vode, odnosno po želji
- 3 jušne žlice kikirikija
- 4 žlice maslinova ulja
- Manistra po želji (meni su top canelone)

Priprema: Potopite sjemenke suncokreta u mlaku vodu oko 15 minuti i kad ih ocidite stavite sa kikirikijem I maslinovin uljen u blender i mišajte dok ne dobijete glatku smjesu. U blender dodajete I vodu, odnosno onoliko vode dok ne dobijete smjesu koja Vam odgovara. Skuvajte manistru I pomišajte sa smjeson koju ćete izvadit iz blendera, a nav rh dodajte kockice tikve koju ste ranije ispekli. Cili pjat ješ možete ukrasiti cherry pomama ili jednostavno nabacite par većih listova petrusimula ili bosiljka.
I to je to, šta bi moj stariji kolega sa posla rekao:"Gud apetit!"

MOJE RUŽE, MOJE CVIJEĆE! POKVARIT ĆE IM SE MIRIS, UNIŠTIT ĆE SE TAJ DIVNI DAR PRIRODE! HEJ, NESRETNICI, UBOJICE CVIJEĆA, ZLOČINCI! UNIŠTAVAČI LJEPOTE PRIRODE!

ŠTO PRIČA TAJ TIP?
AH, TVRDI DA MRZIMO CVIJEĆE, A ZA ČIJE SAM ZDRAVLJE PODNOSIO MUKE KAD SU MI TETOVIRALI RUŽE NA RUCI I JOŠ NA JEDNOM MJESTU?!?
N-U
16-26

RUBRIKA ZA SPORE

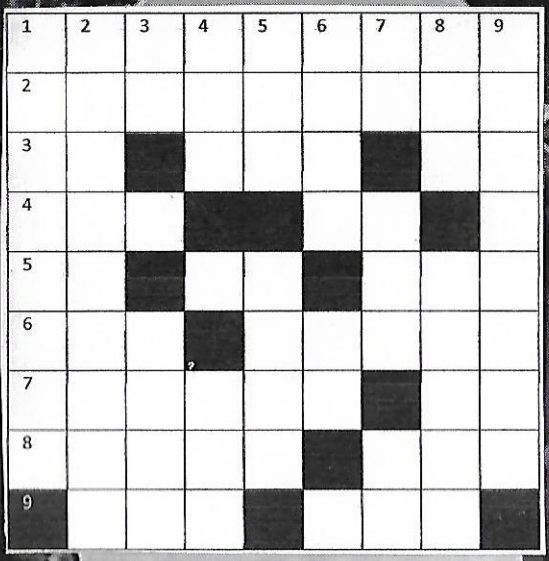

OKOMITO:

1. Društvena mreža
2. Stilska figura koja se koristi kako bi se uljepšao ili ublažio neki izraz
3. Mario Salvatore; Predzadnje slovo; Bijele (dalm.)
4. Irska republikanska armija; 24. Slovo; Uvodi se.....
5. Nije star; Rez (dalm.);
6. Predmet(eng.); Ognjen Sabo; Slovo iza slova R
7. Zaharija Teutović; Točka opuštanja; Da (tal.)
8. Marka alata iz Njemačke; Dio motorističke kacige
9. Film Roberta Longa iz 1995., Johnny.....

VODORAVNO:

1. Pokret za pravedniji položal žena;
2. Crust bend iz Pittsburgha;
3. Švicarski franak(skrać.); Cezarov pozdrav; Giacomo Enfantini
4. Evropska ekonomska zajednica; Model motocikla iz DDR-a; 18. slovo
5. Beli Manastir; Science fiction; Prezentativ
6. Osobni indetifikacijski broj; Najpoznatiji samuraj;
7. Egipatski bog plodnosti; Zlatko Ivanišević
8. Gral; Sjedalo (dalm.)
9. Pčelinji proizvod; Radi se od mlijeka

Šah

SASTAVITI 'ZVIJEZDU'
'Mali Ivica' – (ii/ razvijmo problem) (iz privatne zbirke e.corex).
/ Bijeli vuče i matira u 2. potezu /
Priredio mk Darko Nesek

FINO

Borbena desetka. Kakav broj. Kako u ovom cilon kaosu napisat nešto smisleno. Evo ovako. Puno san sritan šta je jedna ovako mala i bezazlena stvar ko šta je fanzin postala takao bitna u mojoj glavi i mon životu. Kad se sve drugo topi ko sladoled na žegi, meni i dalje Beta ne da mira i tira me da mislin i da ne posustajen. I ovaj broj mada izlazi u čudnin vrimenima izlazi u punom cvatu prolića, izlazi pred bumbare I spuže, lista se zelen i crljen i željan čitanja. Već se veseli svojoj publici koja će mu vrteći listove otkirvat sve čari ljudske tvrdoglavosti, inata i optimizma. Kontra virusima kapitalizma i nacionalizma! Kontra mraku, kontra sili!

Puno je tema ovaj misec bilo bitno. Bia je 8.mart. Jedan od prvih da nisan bia u Hrvatskoj i dilia karanfile uokolo. Kršne Barcelonske amazonke su me odma ošinile pogledon kad san reka da bi in kupia cvit. Jer 8.mart je borben, ne feštaški dan. Jemadu prav ma je isto lipo dilit karanfile. Al ne kontaju oni šta je to gerilsko kavalirstvo. Na ton smo van planu donili masu kolumni koje su pisale Nikolina, Ana, Špiro, Edita, Pieroot, skužajte ako san koju zaboravia, tu je poster, tu je naša Giuseppina Martinuzziu fesjbuktinji, dva teksta o poziciji žena u današnjen društvu, i poezija Vesne Parun i Kate Tempest. Onda je ideja bila i da iskomentiramo lokalnu priču koja je ka krenila se dizat pa udrila o zid ovon dižgracijon. Al eto uletilo je par redova u koncertu Overflowa I intervju sa Špurijusima, par nekih naših lokalnih zajebancija. Neka ih. Amo naprid!

Na kraju ima se spomenit i taj deseti broj, nećemo slavit ni sami sebi dizat spomenike, al moramo reć da je lip osjećaj nakon godine dana bit konačno okružen novin ljudima. Priključili ste se u pravon momentu. Krenili smo nas dvoje sad nas je već 7, 8 možda na godinu bude i više. 10, 100, 1000 i tako u nedogled. Dok ne krenemo gradit zajedno sve ono šta nan se bude tilo i snilo! Eto nek ostane fusnota da je jedna od mnogih sjemenki u budućoj džungli anarhije bila i ta jedna mala blitva! Fala svima!

ps. nedajte izolacijunu da van čini špirit umornin. To nan Majka Zemlja daje drugu priliku! Alerta anti-antropocentrista!

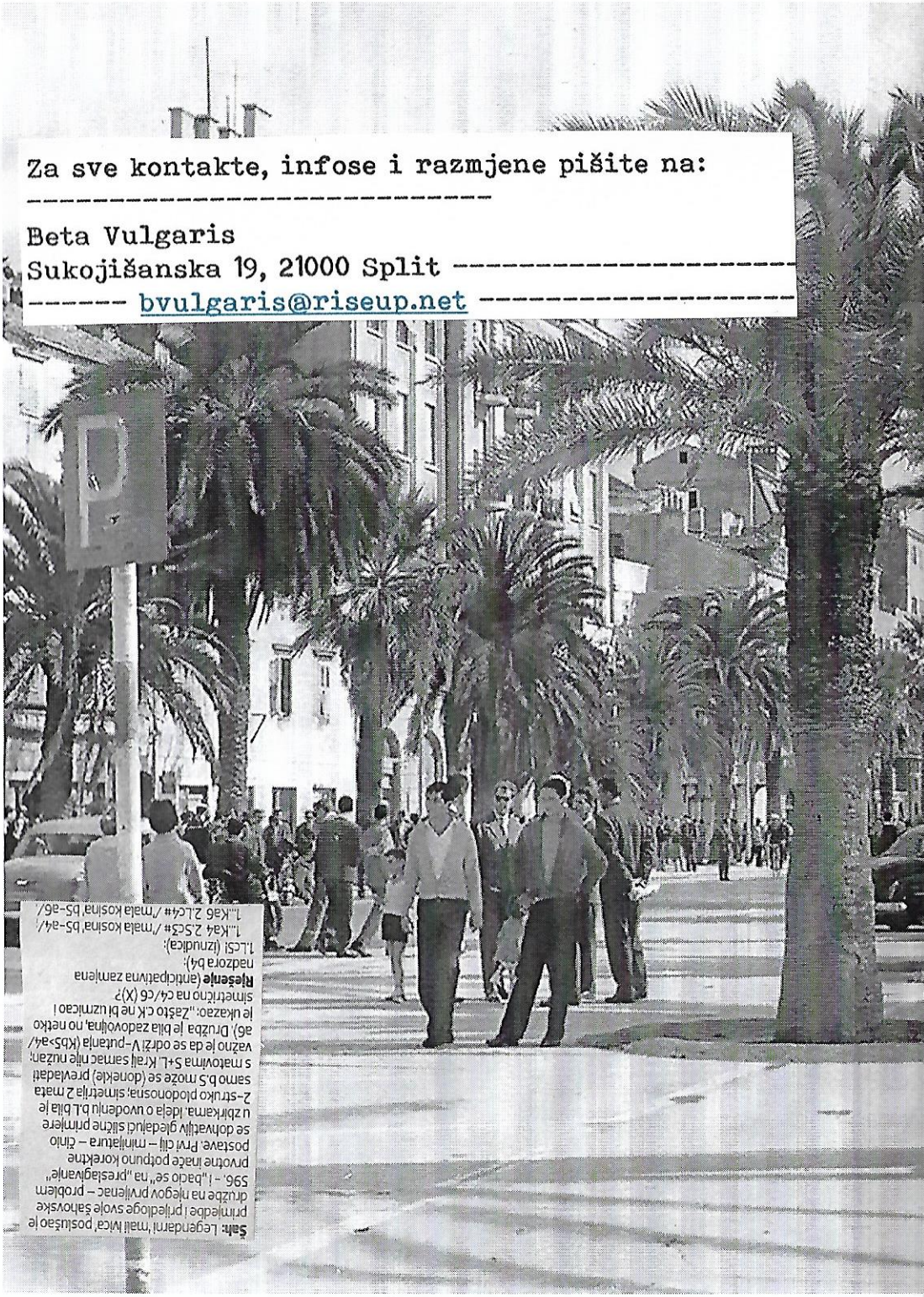

Za sve kontakte, infose i razmjene pišite na:

Beta Vulgaris
Sukojišanska 19, 21000 Split ----------
------- bvulgaris@riseup.net ----------

Šah: Legendarni mali Mica' poslušao je primjedbe i prijedloge svoje šahovske družbe na njegov prvijenac – problem 596. - i „bacio se" na „prestalgvanje" prvotne inače potpuno korektne postave. Prvi cilj – minijatura – činio se dohvatljiv gledajući slične primjere u zbirkama. Ideja o uvođenju b.L bila je Z-strukoplodonosna; simetrija 2 mata samo b.S može se (donekle) prevladati s matovima S+L. Kraći sarmac nije nužan; važno je da se održi V-putanja (kb5>a4/ a6). Družba je bila zadovoljna, no netko je ukazao: „Zašto c.k ne bi uzmicao i simetrično na c4/c6 (X)?

Rješenje (antidpatvrna zamjena nadzora b4):
1.Lc5! (izruđica);
1...Ka4 2.Sc5# /'mala kosina' b5-a4/;
1...Ka6 2.Lc4# /'mala kosina' b5-a6/

STAY HOME
* READ BOOKS *
and

Odjednom sam shvatio da će i kroz najmanju pukotinu proklijati sjeme koje će bujati i širiti se, rasti kroz najtvrde tlo da bi na kraju procvjetalo.

OUR KNOWLEGE IS OUR STRENGTH
RAD.NI.K